

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29—
za ostalo inozemstvo . . . " 35—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24—
za en mesec . . . " 2—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-80

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 7—
za Nemčijo celoletno . . . " 9—
za ostalo inozemstvo . . . " 12—

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petivrstna (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat . . . po 3 v
za dva- in večkrat . . . 25,,
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petivrstna po 60 vin.

Izhaja vsak dan, izveniš ne delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Časopisne poročila o izpremembli v kranjskem deželnem predsedstvu. - Italijanski napad pri Rivi popolnoma odbit. - Strašne posledice zračnih napadov na Angleško. - Anarhija na Portugalskem. - Nemška nota Ameriki radi napada na „Sussex“.

Vojna in gospodarstvo.

Kako je v Turčiji? Zadnjič smo poročali, da tudi tam trpe veliko pomanjkanje na živilih. Tudi zadnji čas ni v tem oziru boljše. Kar so dobili živil, dobili so jih preko Bolgarije in tudi druge potrebe dobivajo preko omenjene dežele le v majhnih množinah, ker vojaški transporti omejujejo tozadevni prevoz. Meseca januarja so dobili 635 vagonov moke, 36 sladkorja, 43 fižola, 15 petroleja, 17 vag. papirja, 3 kisa in 35 drugega blaga. Trgovci željno pričakujejo boljše železniškega prometa, kajti le na ta način bi mogli izvažati za izvoz dovoljene predmete in potem tudi dobiti iz zunanjih držav blago za dom. — Iz Adane poročajo, da je koncem lanskega leta vladala tamkaj precejšnja suša. Polja so 40—50% manj obdelani kot lansko leto. V mnogih krajih razsaja živinska kuha in ker živine sploh izvažati ne morejo, ji je cena padla za 40%. Letina za olje pa je bila za 30—50% boljše kot v pretečenem letu. Sočivja in krompirja so pa pridelali približno toliko kot prej.

Nizozemska vlada je odredila, da se smejo slaniški izvažati le s posebnim dovoljenjem ribiških organizacij. Ekspedicija pa je izročena eksporterjem, ki jih je vlada v to določila.

Švica je vsak izvoz (tudi v poštinih paketih po 1 kg) kave prepovedala. Kdor jo hoče poslati mora tudi za najmanjše množine dobiti izvozno dovoljenje. — Monopolizirala je tudi ves uvoz surovega in rafiniranega sladkorja. Nakup in uvoz ter razdeljevanje sladkorja (večjih množin — vsaj po 1 vagon) oskrbuje višji vojni komisariat. Raditega so morali vsi trgovci istemu naznaniti, kje in kolike množine sladkorja imajo zunaj že nakupljenega in tudi domače sladkorne zaloge je vlada popisala in zaplenila ter določila za sladkor maksimalne cene.

Iz Rusije se poročajo, da vlada tudi tam veliko pomanjkanje moke in mesa. Državni post ob sredah in petkih so zapovedali vsej armadi. Za moko pa so vpeljali karte (izkaznice). Na mesec je dobil posameznik 30 funtov. Posamezna oddaja se na njej zabilježuje — so torej karte brez odrezkov.

Ko so na Ogrskem v svrhu rekviriranja zaloge preiskavali, so našli skrite velike množine žita in krmil, tako, da upa vlada več mesecev s tem prikritim blagom zalagati konsumente. — V Budimpešti namerava mestna uprava prevzeti vse mestne železnice. Sicer pa ima v rokah že itak večino delnic. Temelj prevzemnega obračuna bode povprečna dividenda zadnjih 7 let. Dve najslabši so izločili!

V Düsseldorfu so se zbrali pred kratkim zastopniki nemških cementnih tovarn. Namenili so se, da si ustanove splošno enotno zvezo za celo Nemčijo, pa so nastale velike težkoče in niso se mogli zediniti!

V francoki zbornici je nek poslanec vladil očital, da zanemarja poljedelsko vprašanje. Poljedelstvo v Franciji zadnji čas propada. Dasi je dežela silno rodovitna, vendar ni zmogla dati toliko pridelkov, da bi preživela narod, ki po številu pada. Uvoziti so morali žita l. 1915. do 56 milijonov kvintalov. Koliko škode ima pri tem narodno gospodarstvo, se vidi iz tega, da se je moralo zanj plačati v zlatu nad 2½ milj. frankov. Voznina iz Amerike pa se je podražila od 2.25 fr. na 13.75 fr. Kurzna razlika pa že znaša 6 fr. pri kvintalu. Radi tega bo treba, da vlada večjo skrb posveti za napredek kmetijstva.

Francoska državna banka izkazuje koncem marca zalogo zlata v vrednosti 5 milijard frankov, srebra pa nad 326 milijonov. V Londonu izkazuje kurz angleškega

vojnega posojila 96¹/₁₆, francoskega pa le 85¹/₁₆. Olja pa v tem svetovnem mestu od dne do dne vedno bolj primanjkuje. Odkar so kupčijski sklepi za premog z Francosko sklenjeni, ne pusti Anglija nobenega premoža več izvažati.

Na Dunaju vpeljejo za vojaštvo posebne krušne karte, ki jih bo izdajalo vojaško poveljstvo po želez. postajah. Glasile se bodo na 70 gramov dnevno. Ječmenovi moki so nastavili nadrobno ceno 48 vin. za kilogram. Zadnji čas tudi Dunajčanom primanjkuje govedine, ki se je podražila 30—40 vin. pri kg. Dasi sta špeh in mast z aprilom cenejša postala, je pa svinjsko meso dražje od 50—60 vin. kg. Zadnji teden je došlo mesa na Dunaj 117 vagonov v teži 315.7 ton. V pondeljek je bilo na trg pripeljane govedi 300 glav manj kot prejšnji. Pitani voli so stali 418 K 100 kg. Prešičev je bilo pa 700 repov manj kot prejšnji terek.

Kako pa je v Bolgariji? Pomladansko vreme je tam za setev zelo ugodno. Sicer je bilo manj padavine, vendar se nadejajo, da bodo precej povoljno polje obdelali. Vlada je v to svrhu marsikaj dobrega ukrenila. Skrb za pravočasno obdelanje polja je v prvi vrsti poverila kmetijskim zadrugam in županstvom. V zasedenih krajih pa bo vojaštvo setev in drugo izvršilo. Nakupovalne družbe centralnih sil pa pridno tam nakupujejo koruzo in krmila in se že izvažajo poleg teh tudi jajca (100 vagonov), kože, usnjarske potrebščine itd. Uvažja se pa zadnji čas manj, ker so se izvozne prepovedi zveznih držav razširile tudi na več novih predmetov. Pomanjkanje kave, kakao, sladkorja in riža je tudi tam radi tega vedno bolj občutno. V Nemčiji že zdavnaj kupljen sladkor se dosedaj ni dospel tja. Radi tega si bolgarske sladkorne tovarne še posebno prizadevajo, da bi kmete navdušile za produkcijo sladkorne pese. Nadejajo se da se bo 150.000 dekarjev polja za njo odločilo, ker njih prizadevanje tudi poljedelsko ministrstvo podpira. Tudi usnja tam zelo primanjkuje in se po 33 levov 1 kilogram plačuje v trgovini na debelo. Petroleja imajo še precej, a razpečavati ga ne morejo, ker jim manjka prevoznih vagonov, tako, da so radi tega že marsikje po deželi brez luči in celo tudi v Sofiji. Pred vojsko so rabili ruski in ameriški petroleji, sedaj pa rabijo izključno rumunskega.

Ogrska vlada je določila za l. 1916 sledeče prevzemne cene za koruzo: V avg.—sept. 22.50 K, pozneje maja l. 1917 pa bo stala storžna 28.90 K, oluščeni koruzi bodo cene naraščale v označeni dobi od 30—34, činkvintinu na storžih 27.75—31.45 K, oluščenemu 33—37 K. Grah in lečji pa je določena cena 66 K netto kvintal. Te cene veljajo samo za domačo koruzo, oziroma grah in lečo.

V Avstriji je v brzovarnem prometu dovoljena tudi bolgarščina.

Danska je prepovedala izvažati živo in zaklano perutnino ter meso severnih jelenov.

Ogrska vlada zahteva tudi za kavine pošiljatelj transportno dovoljenje. Omejila je tudi poštno-paketni promet ne le glede kave, ampak tudi glede fižola, graha in leče. Tamkaj tudi snujejo kako bi odpravili ali vsaj omejili število krajevnih semnjev. Poljedelski minister je to vprašanje že l. 1912 sprožil v trgovskem ministrstvu, češ, da v moderni trgovini semnji niso več take važnosti in koristi, pač pa iz splošno ekonomičnega stališča škodljivi, ker se izguba na času in delu vsled pohajanja semnjev ne da pokriti s tem, kar koristijo. Osobito se pa ta zguba kaže ob času vojske, ko delavnih moči tako manjka. Radi tega bodo prepovedati izdajati dovoljenja za nove letne ali tedenske semnje, število ob-

stoječih pa bodo reducirali in na nedelje preložili. Tako bomo tudi pri semnjih v prid domovine pričeli štediti!

Nemčiji manjka špirita. Ceno motornemu špiritu so zvišali za 27.5 mark in hočejo na ta način prisiliti obrate, da uporabljajo bencol.

Na Ogrskem so določili ¼ kg riža za osebo. Kvoto za fižol pa so zvišali na 1 kg. Cena zdrobljenemu rižu je 50 vin za kg, celemu pa 55. Fižol (bob) pa stane 56 vin. — V Nemčiji bo tudi nakup kave v zunanjih državah prevzela nakupovalna centrala. Domače zaloge bodo popisali in zaplenili ter sorazmerno po državi trgovcem v nadaljnjo prodajo porazdelili.

Naša vlada si zelo prizadeva, da bi se čim več rastlinskega olja produciralo v državi. Radi tega se je dogovorila s tovarnami za olje, da da kmetom razpolago potrebno seme, ki se jim bo po žetvi vrnilo. Določila se je prevzemna cena K 100 za q, ki ostane tudi za slučaj sklepa miru. Tovarne so se zavezale, da bodo tudi dobro ohranjeno slamo od kmetov prevzele po 10 K q. Ministrstvo je izdalo tozadevno knjižico v poduk producentom, ki se lahko dobi iz ministrske knjižnice.

Na Češkem popis krompirnih zalog slabo kaže. Radi tega je vlada odredila, da se sme le 18 q semenskega krompirja za 1 ha porabiti. Do konca junija pa dobi od slej oseba le ¾ kg na dan.

Švedska je prepovedala izvažati skrob.

Sladkorna centrala je izdala na producente sladkorne pese okrožnico, v kateri jih pozivlja, da preko vseh ovir čim največ polja obdelajo za peso, ker s tem si zagotovijo tudi važno vlogo za po vojski v narodnem gospodarstvu in tudi domovini ob tem usodnem času zelo opomorejo.

P. Francišek Ambrož, vikarij frančiškanskega samostana na Sv. Gori ležko ranjen.

Pater prijor usmiljenih bratov v Gorici, pri katerih je P. Francišek zadnji čas prebival in opravljal svoj duhovniški poklic, je včeraj tukajšnjemu frančiškanskemu provincialu sporočil: S solznimi očmi Vam naznanim žalostno sporočilo, da je dne 11. aprila ob 10. uri zjutraj našega dobrega p. Franciška v njegovi celici zadela sovražna granata in ga težko ranila. Kos granate mu je prebil jaboiko v grlu, ga ranil na plečih in na rami na levi strani in mu odbil levi kazalec. Naš primarij dr. Weinlechner je prišel nemudoma in ga ukazal takoj prepeljati v divizijsko bolnišnico, kjer so ga takoj operirali. Stanje v leč. g. p. Franciška je zelo nevarno, vendar zdravniku upajo, da bo morebiti ostal pri življenju, ako ne pridejo vmes komplikacije. Sprejmite moje iskreno sožalje pri tej nepričakovani nesreči, katera nas je toliko bolj zadela, ker je nam bil veleč. p. Francišek v vsakem oziru zvest in ljub prijatelj. Fr. Longin Horák. — Od druge strani se nam piše: Strašna vojska je zagrabila s svojo železno roko najpogumnejšega nevojaka ob fronti, Vašega dopisnika p. Franciška. — Stanoval je pri usmiljenih bratih v Gorici, opravljal službo angela tolažnika bolnikom in čč. bratom, varoval svetišče na Sv. Gori, in pomagal ob nedeljah vlč. g. župniku v Grgarju. V pondeljek, 10. t. m. se je sprehajal po vrtu — dve granati sta mu leteli čez glavo in pokvarili več sob v bolnišnici. — »Pojdite z vrta!« ga kličejo. — »Pa saj vidite, da je tam bolj nevarno kot tukaj!« je dejal hladnokrvno. V torek je bil zopet na vrtu do pol enajstih dopoldne; prišel je v svojo sobo, nekaj trenutkov, že je prižvižgala 10 cm granata od Kalvarije skozi okno in vrata neke prazne sobe na hodnik pred vrata p. Franca, je tista eksplodirala, in prodrla v pritličje.

Kosci železa pa so prebili njegova vrata in ga ob mizi podrli na tla. Goltanec mu je bil gladko prerezan, kos železa še v vratu, na levi strani tik ob rami velika luknja v prsi in plečna kost zdrobljena; na levi roki odtrgan kazalec in sredinec za en člen krajši. Našel sem ga pred operacijsko sobo na hodniku v krvi — preoblačili so ga za operacijo. Spoznal me je. »Kje sem, kaj se je zgodilo, kedaj je bilo to?« Vse je brž razumel. »Ne morem se spovedati.« Kri mu je vrela iz ust. Mirno in zastopno je z menoj obudil kesanje in spremljal podelitev sv. poslednjega olja ter papežev blagoslov. Prišel je njegov sobrat P. Aleksander iz Kostanjevice, ni ga več poznal. Prepeljali so ga v žensko bolnico. Bog nam ga ohrani pri življenju! Priporočamo ga v molitev.

Vojaki pozdravi in velikonočna voščila.

Vsem prijateljem in znancem iz starotrske fare pri Kočevju pošiljajo prirske pozdrave s trdega Krasa: Jurij Molec, Marko Mavrin, Ivan Šutej in Marko Jonke. — Prirske pozdrave vsem Slovincem in Slovenkam pošiljajo: Jakob Ulčar, telefonist; Leopold Legat, ognjičar; Jos. Prihavec, ognjičar; Cene Srajca, četovodja; Franc Viteznik, Franc Koks, Ivan Čavdek, desetniki; Silvester Pogačar, poddesetnik; Janko Filipič, Jos. Zmavc, And. Markič, Leopold Knapič, Leop. Ličen, Ivan Godec, topničarji. — S tirolske fronte pozdrav čitateljem »Slovenca« in vsem Slovincem in Slovenkam! Franc Prislan, Anton Rudl, Mihael Vrtačnik iz Braslovca; Alojzij Podgoršek iz Gomilkega; Franc Ožir, Franc Es iz Sv. Andreja; Jožef Bevc, Franc Zagajšek iz Griž, vsi v celjskem okraju; Jožef Otorepec, Anton Ocvirk, Albin Ravansek, Virštan - Brežice; Mihael Kovačič, Matija Pšeničnik, Jožef Poček, Franc Lipar, Franc Pavla iz Mostca pri Brežicah; Janez Šmigovc, Janez Turk, Liberi Sander, Matija Balačič iz Ptuj; Alojzij Čerček, Štefan Verjak, Jožef Trstenjak, Jožef Pevc v Mestnega vrha pri Ptuj. — Vesele velikonočne praznike želijo vsem slovenskim tovarišem in prijateljem: Matija Kokošin, Jožef Klinkan, Anton Lušina, Jožef Škabar, Lovrenc Huselj, Andrej Pečar. — Vsem čitateljem »Slovenca«, posebno pa Vičanom žele: Janko Japelj, Vič pri Ljubljani; Josip Dornik, Mengeš; Janko Glavan, Vel. Lašče. — Iz strelskih jarkov pri pošiljamo vsem Slovincem in Slovenkam prirske pozdrave ter jim želimo vesele velikonočne praznike: Prostovoljni strelci Mirko Škerlavaj, Stanko Škerlavaj in Alojzij Hrovatin, vsi z Opčin. — S kotorskega obrežja pozdravlja vse čitatele »Slovenca« ter jim želi vesele velikonočne praznike Fr. Petkovšek, trdnjavski predmojster, doma iz Rovt pri Logatcu. — Iz strelskih jarkov na laškem bojišču pošiljajo prirske pozdrave in žele vesele velikonočne praznike: Jernej Srebotnjak, Franc Braidih, Ivan Suša, desetniki; Ivan Vadnov in Ivan Berščak, inf. — Mnogo pozdravov z visokih tirolskih planin pošiljajo vsem prijateljem in prijateljicam podčastniki: Jože Burja, Gosar, Ivan Tavčar, četovodje; Val. Rakar, Lud. Kreč, desetnika. — Vsem prijateljem in dekletom pošiljajo z južnega bojišča najiskrenejše pozdrave in želijo vesele velikonočne praznike: Franc Kobal, Pavel Kogej, Viktor Pečirer, Franc, Ivan Plesnar, vsi iz Idrije; Ivan Šolarič, Ljubljana; Jožef Penič, Celje; Franc Hrovat iz Zališč pri Žužemberku; Alojzij Palčič, Lož. — Pozdrave »Slovenčevim« bralcem pošiljajo kranjski Janezi: Desetnik Ivan Stöcklinger, Ljubljana; Franc Eržen, Gora pri Idriji; Anton Tomšič, Bač pri Knežaku; Anton Hacler, Dolško pri Ljubljani; Jakob Bobnar, Voglje pri Kra-

nju; Janez Mišica, Čudno selo pri Črnomlju; Franc Golorej, Naklo pri Kranju; desetičnik Luka Jutršek, Gnojile pri Kamniku; Jožef Sršec, Homec pri Kamniku; Aleksander Capuder, Straža pri Lukovici; Janez Kovačič, Orehovce pri Št. Jerneju, Dolenjsko; Daniel Klešnik, Vevče pri Ljubljani; Janez Zelnik, Kranj; France Selak, Gorenja vas; Jožef Markelj, Dolenjsko; Anton Lovka, Hoče; Edvard Kovač, Toplice, Dol.; Anton Tance, Ig pri Ljubljani; Martin Podlogar, Dol. — Prirščene pozdrav v. g. Ignacij Lebanu, župniku v Batujah - Selu, Ivanu Rejcu, župniku Sv. Križa - Cesta, dr. Kreku in vsem slovenskim prijateljem, katerih ne bo nikdar pozabil, pošilja vojak Peter Šramek, doma z Moravskega. — Slovenski fantje pri strojnih puškah na poroških planinah pošiljajo mnogo srčnih pozdravov vsem prijateljem in znancom, posebno svojim staršem in domačinom: Narednik Andrej Batagelj; desetičnik Izidor Gomišek; poddesetniki Jožef Bandedelj, Gašpar Ortar, Franc Šperne; pešci Jožef Likar, Jožef Koron, Rafael Uršič, Izidor Deljun, Franc Petkovšek, vsi s Primorskega. — Srčen pozdrav z goriške fronte pošilja vsem znancom in prijateljem ter bralcem »Slovenca« Andrej Ivančič iz Bloške občine. — Alojzij Burjes, topničar, doma iz Trbovelj, pošilja s Tirolskega prirščene pozdrave svoji ljubi materi in sestri ter vsem trboveljskim fantom in dekletom. — Z ruskega bojišča pošilja prirščene pozdrave črnovojnik Albert Rajsp. — Najiskrenejše slovenske pozdrave pošiljajo R. Grželj, Klančec in tovariši. — Vse znanke in prijatelje pozdravlja Ciril Cirar s Sv. Gore pri Vačah. — Iskrene pozdrave staršem, prijateljem in dekletom, posebno pa sobratom na južni fronti pošiljajo iz okrevališča v Andrichowu v Galiciji: Ivan Hočevar, Struge pri Dobropoljah; Martin Por, Gorje pri Bledu; Jakob Grilc, Predtrg - Radovljica; Lovrenc Tende, Kranj; Matija Prijanovič, Črnomelj; Jakob Šimenc, Domžale; Medard Virt, Dolenjsko. — Iz bolnišnice v Feldkirchen na Korškem pošiljajo prirščene pozdrave in žele vesele velikonočne praznike vsem Slovincem in Slovincem: Alojzij Bizjak, Erzelj pri Vipavi; Ivan Križnik, Motnik pri Kamniku; Ivan Pekolj, Vrbovec pri Dobrniču; Peter Lauss-egger, Slov. Pliberk, Koroško; Martin Jelenič, Račice, Istra; Ivan Zagradišnik, Nova Stifita; Jožef Remc, Suhedole pri Kamniku; Jožef Gregorčič, Valičina, Dol.; Ivan Kos, Ljubljana; Jožef Borovnik, Sp. Dravograd; Jožef Baša, Dornberk, Prim.; Maks Debelak, Prelazko, Štaj.; Rudolf Oblesčak iz Tolmina; Jožef Berus, Kal pri Novem mestu; Jožef Opara iz Milj pri Trstu; Anton Kirišič, Pičan, Istra; Martin Vale, Raken, Istra; Rok Vazila, Kršana, Istra; Jakob Santili iz Prevalja na Koroškem. — Iz Judenburga pošiljajo prirščene pozdrave in žele veselo Alelujo svojim družinam in sorodnikom ter preč. g. dekanu Skubicu, g. kaplanu Gnidovcu, g. pečovodu Sicherlu in vsem prijateljem in znancom — črnovojniki ribniške fare: desetičnik Alojzij Lovšin, Jakob Mate, Janez Arko, Štefan Starc. — Srečne in vesele velikonočne praznike in mnogo piruhov želimo vsem dragim domačim ter fantom in dekletom: Leopold Naglič, Žiri; Anton Mlinar, Račeva; Herman Žakelj, Ledine; Matija Kavčič in Franc Logar, Rovte; Ivan Bucik, Avgust Stofla, Peter Rusič, Miroslav Drinič, Primorsko. — Srčne pozdrave z laškega bojišča pošiljamo vsem Slovincem in Slovincem ter vsem želimo vesele velikonočne praznike: poddesetnik Matija Zalec, Sinji vrh - Vinica; Franc Slak, Dobrniče; Anton Redek, Trebnje; Ivan Plut, Semič; Nikolaj Jankovič, Adlešič; Franc Račič, Cerklje; Franc Pirc, Straža; Franc Rožnar, Ig; Štefan Vogrin, Vel. Dolina. — Slovenski fantje 24 cm možnarske baterije pozdravljamo vse doma ostale može, žene, posebno pa dekleta: Ivan Slanc, Ivan Zabukovec, Ivan Žnidaršič od Rakeka, Ivan Eržen, Martin Rajer, Ivan Krajcar, Franc Laznik, Franc Raciinger, Jožef Štravs, Ivan Zabukovec, Jožef Berkopec, Kranjci; Franc Šibelja, Tomažovica; Ivan Semolič, Brestovica; Marij Beltram, Ivan Černic, Alojzij Kompara, Jožef Laščak, Peter Bizjak, Anton Kurinčič iz Kobarida, vsi z Goriškega; Bogomir Bajt, Jožef Betič iz Trsta; Franc Albil, Jožef Šmid, Ivan Čeh, Ivan Marčec, Alojzij Mikolič, Anton Pirš, Jožef Topolnik, Jožef Božič, Ivan Hudina, Franc Pukl, Jožef Toplišek, vsi Štajerci. — Vsem znancom in prijateljem, Slovincem in Slovincem, posebno pa čitateljem »Slovenca« pošiljam prirščene pozdrave od sinjega Jadranskega morja ter želim vesele velikonočne praznike, slovenskim dekletom pa mnogo piruhov! Dragotin Novak, trdnjavski topničar. — S snežnih koroških hribov pošiljamo prirščene pozdrave svojim staršem, bratom, sestram, prijateljem in znancom ter jim želimo veselo alelujo — slovenski topničarji: And. Vodopivec, Dornberg; Franc Pečenko, Batuje; Anton Žužar; Anton Vlasič, Tribuče - Beden; Fran Vidmar, Rihemberg; Anton Stifter in Franc Razdevšek iz Savinjske doline; Jožef Škorjanc, Medvedje Selo, Sp. Štaj.; Jožef Vrhovec, Št. Peter, Kranjsko; Jožef Vebler, Bre-

zice; And. Centrih, celjska okolica; Ivan Terčič, Podšabotin pri Gorici. — Prirščene pozdrave vsem Slovincem in Slovincem, posebno pa bratom Orlom pošiljajo: Četovodja Jos. Maté, Ribnica; Anton Kuhar, Celovec; Mih. Kapus, Boh. Bela; Janez Šubič, Dobrova pri Ljubljani. — Z Doberdobske planote 12. aprila: Ob priliki velikonočnih praznikov sprejmite cenj. gg. uredniki, Ljubljancje ter sploh vsi kranjski, štajerski in koroški Slovinci prirščeno voščilo, ki vam ga iz strelskega jarka ob bistri Soči pošiljajo domobranci: Milko Vizjak, praporščak; stražmojster Mlinarič; narednik Vogrin, Slavonija; četovodje Ivan Tinta, Gorica; Šiliga; Josip Sever, Orehek pri Postojni; Tit Abram, Kobje-glava; Osek, Kostrivnica na Štajerskem; Fran Lužar, Šmarje; desetičnik Anton Ovčak - Rebolj, Skarjuša; Lojze Čeh, Gorenja pri Sežani; Jurij Koželj, Okič, Štajersko; Flakus, Gradec; Jeriha, Ljubljana; Mate Suplina, Reka; Schwenner; poddesetnik Ivan Skočir, Bohinjska Bistrica; infanteristi Silvester Pertot, Barkovlje pri Trstu; Lovrenc Kralj iz Trebič pri Trstu; Ivan Lukovec iz Lokev; Alojzij Kos iz Kobdila št. 18; Alojzij Hmeljak iz Rihemberga; Ivan Lazar od Repentabra; Jure Velčič iz Moščenic v Istri; Anton Rožnik, Dolina pri Trstu; Anton Komin, Kaščerga, Istra; Jure Zovič, Gromnik pri Pazinu, Istra; Blaž Turkovič, Velike Mune, Istra; Smokovič Fran, Pičan, Istra; Anton Komel iz Bilj pri Gorici; Mate Valenčič, Klana, Istra; Novak Ivan iz Šijaka; Alojz Bolja iz Kosovel; Josip Gulič iz Skopega; Josip Urh, Sv. Filip pri Dobrlivasi, Koroško; Ivan Stanonik, Škofja Loka; Fran Kranjc, Maribor; Koser Feliks iz Brengovc, Štajersko; Verbič Ivan, Št. Jurij ob južni železnici, Štajersko; Ponikvar Fran iz Bresta pri Ljubljani; Peter Senekovič, Radgona na Štajerskem; Kovačič Ivan, Sobonje, Istra; desetičnik Legat Karol iz Trsta; Alojz Braček iz Maribora; Josip Ulaga, Sv. Jedert, Štajersko; Hervatin Peter, Malija pri Izoli, Istra; Just Cotič iz Solkana pri Gorici; Martin Zupan iz Zigeškega vrha na Štajerskem; Ivan Mole, Vrhnik pri Ljubljani.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. aprila. Uradno se razglša: Živahniji topniški boji v posameznih odsekih bojne črte trajajo dalje.

Pri Rivi, kjer se je ustalil sovražnik v nekaterih naprej potisnjenih jarkih in za nekim obrambnim zidom južno od Sperone, smo ga zopet pregnali iz te postojanke. Napad Italijanov je torej popolnoma odbit. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 10. aprila. Uradno: Ob celi fronti delovanje artiljerije. Na mrzlem vrhu so šli v noči od 9. aprila močni sovražni oddelki proti našim črtam, proti katerim so metali težke bombe. Naši so zapustili strelske jake in vrgli sovražnika po ljutom pobilnem boju nazaj. Ob Soči je streljala sovražna artiljerija na kolodvor v Krminu in sosednje hiše, ne da bi povzročila kaj izgub ali škode. Zadnjo noč je nek naš vodilji zrakoplov preletel utrbeno skupino Riva, vrgel tam 40 bomb na utrdbe, železniške naprave in vojaška poslopja. Uspeh tega metanja je bil očividno zelo učinkovit. Zrakoplov je sovražnik zapazil in razsvetlil z žarometi in raketami, nakar so nanj streljali s topovi in puškami. Vendar se je ne-poškodovan vrnil v naše črte.

Ljuta kanonada pri Gorici.

Torek, dne 11. aprila: Včeraj proti večeru se je pričela na fronti pri Gorici strašna kanonada. Otvorili so jo krog pete ure popoldne Italijani, nakar je naša artiljerija vseh kalibrov dostojno posegla v to uverturo. Kanonada je trajala z vso besnostjo celo noč brez presledka. Naše motorne baterije so sijajno vršile svojo dolžnost, da so okna šklepetala v tem čistem pomladanskem zraku. Kanonada je trajala tudi danes, šele krog pol dne je nastopil mir. Vprašanje je zopet, kako dolgo. — Včeraj so se prikazali ob bojni črti pri Gorici zopet italijanski aeroplani, a so se že po prvih strelh naših topov zopet obrnili nazaj.

Pomen zasedbe obmejne poboja v ozemlju Adamello.

Kolin. »Kölnische Ztg.« pravi o zasedbi obmejne poboja v ozemlju Adamello med Lobbja Alta in Monte Funo po avstrijskih četah, da je to vojaško planinsko dejanje, o katerem bi se še koncem minulega stoletja sodilo, da ni mogoče. Italijanom se kljub vsem napadom posebno na prelaz Tonale med Ortlerjem in skupino Adamello ni nikjer posrečilo, da bi bili dlje prodri. Avstrijcem se je pa posrečilo, da so zasedli na sedlu Stilfer nekaj zelo važnih postojank na laškem ozemlju.

Lahi zgrade železnice Bologna—Brindisi.

Dunaj. Poslanec Speranza je v zbornici stavil značilno interpelacijo na vlado, iz katere poizvemo, kako uspešno so ob-streljevale naše ladje in naši letalci želez-

niško progo Bologna—Brindisi. Speranzo se zavzema za zgradbo nove proge med Brindisijem in Bologno.

Iz italijanske zbornice.

Curih, 12. aprila. (K. u.) Zbornica nadaljuje razpravo o proračunu gospodarskega ministrstva. Posl. Peano opozarja, da bolezen na rastlinah povzroči Italiji vsako leto 500.000.000 do en tisoč milijona lir škode, vsled česar se mora kaj storiti. Na seji so razpravljali o vojaških pokojninah, o dopustih, o preskrbi ranjencev. Proračun gospodarskega ministrstva se reši jutri; vsled česar se zamudi razprava o zunanjih stvareh in govor Sonnina za dva dni. V laškem senatu je izjavil stavni minister, da je njegovo civilno osebje izvedlo veliko železniških in drugih mostov in cest za hrbtno armade in da gradi četam na korist prekop pri Grazežu. Dograjen je prvi del prekopa iz Benetk v Milan.

Italija in Jugoslovani.

Genf. Pariška lista »Bonnet Rouge« in »Le Rappel« objavljata neugodna poročila o bodočih razgovorih Italije z Jugoslovani. Stvar je nenavadno težavna kljub optimizmu srbskega ministra Ristića. Srbi zahtevajo od Italije, da mora slediti njim nasproti istim načelom, ki so utemeljila enotno Italijo. To pomeni, da vztrajata obe stranki trdovratno na svojih prejšnjih zahtevah. Radikalni pariški listi priporočajo, naj odneha Italija glede na aneksijo ozemelj na vzhodni jadranski obali.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 12. aprila. Veliki glavni stan: Pri La Boisselle, severovzhodno od Alberta, je pripeljal nek manjši nemški oddelek po nekem nočnem podjetju na angleške postojanke brez lastnih izgub 29 ujetnikov in 1 strojnico.

Francози so napadli brezuspešno zahodno od Moze naše črte severovzhodno od Avocourta, v ostalem so se pa omejili na živahno streljanje svojega topništva. Na vzhodnem bregu so donesli trije z ljutim ognjem pripravljeni protinapadi na grebenu Pfeiffer sovražniku velike izgube, a nobenega dobička. Naskakovalnim četam se dvakrat ni posrečilo premagati okrožja našega zapiralnega ognja; tretji naskok se je zrušil popolnoma blizu pred našimi ovirami v ognju strojnic. V gozdu Caillette smo pridobili nasproti vztrajni obrambi korakoma nekaj tal.

V zračnem boju se je sestrelilo neko francosko letalo pri Ornes (na Woevre); vodnik je mrtev.

Vrhovno vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

11. aprila ob 3. popoldne. Na levem bregu Moze so napadli Nemci sinoči naše postojanke in jih polivali z gorečimi tekočinami. Napad, ki se je razvil iz gozda Raben, je odbil naš zapiralni ogenj in ogenj naše pehote, izvzemši na vzhodnem delu, kjer se je ustalil sovražnik v nekaterih malih odsekih jarka. Na desnem bregu Moze so nas poizkušali Nemci vreči ponoči iz tistih jarkov, ki smo jih vzeli v zadnjih dneh južno od vasi Douaumont. Poizkus, ob katerem so metali tudi goreče tekočine, se je končal s krvavim neuspehom. Ljut topniški ogenj pri Douaumont—Vaux; na Woevre nekaj presenetljivih napadov topništva. Na ostali bojni črti je potekla noč mirno.

Prva zaogzda v notranjo obrambno črto pri Verdunu.

Basel, 12. aprila. »Baseler Nachrichten« pišejo: S padcem francoskih utrdb med Douaumontom in Hardaumontom je napravljena prva 5 km velika vrzel v zunanjo črto stalnih verdunskih utrdb.

Utrujen francoski poveljniki.

Genf. Zgodovinar Aulard opisuje v »Journalu« svoje vtise na bojišču. Govoril je z mladimi častniki in se je prepričal, da more upati Francija na uspeh le, če nadomeste utrjene poveljnike s čisto mladimi ljudmi v starosti 30 do 40 let, ki so dovolj drzni za ofenzivo.

Francози izgubili prvo bojno črto pri Verdunu.

Genf. »Journal des Debats« poroča o položaju pri Verdunu kratko pa jedrnat: Prva obrambna črta pri Verdunu je za nas izgubljena.

Iz Soluna pred Verdun.

Atene. Francija umika vse svoje čete iz Soluna in jih pošilja v Verdun.

Srbske čete v Franciji.

Berlin. Iz Rotterdama: Na Krf rešene ostanke srbske armade so pričeli voziti na zahodno bojišče. V Parizu je videti že veliko srbskih vojakov.

× × ×

Asquithov razgovor s papežem.

Kolin, 12. aprila. »Kölnische Volkszeitung« poroča, da je liberalno italijansko časopisje dobilo iz Londona vest: »Central

News« so pooblaščen k izjavi, da v nasprotju z nazeri raznih listov pri Asquithovem razgovoru s papežem ni omenjalo miru. Pa navzlic temu se »Secolo« boji, da se med Anglijo, Francijo in Vatikanom nekaj godi za kulisami, ker je prav kratko pred Briandovim in Asquithovim dohodom papež sprejel visoke osebe iz obeh dežel. Tudi Briandovo pismo, priobčeno v »Observatore Romano«, v katerem oboja napade na francoske duhovnike, se zdi »Secolo« zelo sumljivo.

Asquith o govoru nemškega kanclerja.

London, 13. aprila. (Kor. ur.) Reuter: Na pojedini prirejeni v čast poslanstva francoskega parlamenta je izvajal Asquith glede na govor nemškega kanclerja:

Kancler je izjavil, da je izrazil 9. decembra svojo pripravljenost za mirovna pogajanja, a da je sovražnik to odklanjal takrat kakor tudi zdaj. Asquith je citiral na to kanclerjeve besede, da pokaže, kaj ta razume pod besedo, da je pripravljen se pogajati, da naj namreč stavi mirovne pogoje sporazum, odloči naj pa kancler. Z drugimi besedami; je rekel Asquith, hočejo od nas, da zavzamemo stališče premaganecv nasproti zmagovalnemu sovražniku, toda mi nismo premagani (Pritrjevanje) in ne bomo premagani. Zaveznike veže slovesna pogodba, da ne iščejo in ne sprejmejo nobenega posebnega miru. Pogoji, da sprejmemo mir, so, da izpeljemo smotre, za katere smo »prišli za orožje«. Te smotre sem naznanil že v novembru 1914. Rekel sem med drugim, da meča ne spravimo v nožnico, dokler ni končoveljavno uničeno vojaško gospodarstvo Prusije popolnoma. Kancler navaja predvsem moje besede naporno in potem nadaljuje, da leži njih pomen na dlani in njih izraženi namen zavija. Anglija in tudi Francija nista pričeli vojne, da zadavita Nemčijo ali da jo izbrišeta z zemljevida Evrope, ne da uničita življenje enega naroda ali da ga ohromita in gotovo ne za to, da bi se vmešavali v svoboden razvoj njegovih mirnih stremeljenj. Oba, mi tu in v Franciji, smo bili prisiljeni prijeti za orožje, da zabranimo Nemčiji, v tem slučaju se misli Prusija, da ne tvori vojaške nevarnosti sosedom in da ne ustanovi nadvlade nad njimi. Nemčija je pokazala v zadnjih desetih letih ob več prilikah namen, da narekava z grožnjo orožja Evropi predpise in je dokazala s kršitvijo nevtralnosti Belgije, da svoje pretežje obnovi tudi za ceno splošne vojne s tem, da raztrga pogodbe, ki določajo temelje evropski politiki. Namen zaveznikov, ki se udeležujejo vojne, je, da uničijo tak poizkus. (Pritrjevanje.) Kot uspeh vojne hočemo določiti načelo, da se razpravlja o mednarodnih vprašanjih pristo s enakimi pogoji med svobodnimi narodi in da takih doseženih sporazumov več ne zadržuje in nadvladuje premočna zapoved vlade, ki jo nadzoruje vojaška kasta. To je, kar si predstavljamo pod besedo uničenje vojaškega gospodarstva Prusije, nič več in nič manj. Glede na usodo Belgije, Srbije in Črne Gore je izjavil Asquith, da zaveznički niso samo zaščitniki pogodbenih držav, marveč tudi neodvisnih držav in svobodnega razvoja slabših dežel. (Pritrjevanje.) Komaj je mogoč večji cinizem, kakor če nemški državni kancler pravi, da mora Nemčija pred vsemi državami stati na tem, da da raznim narodom priliko prostega razvoja v okviru njih materinega jezika in njih narodne individualnosti. Nadaljeval je: Moj odgovor državnemu kanclerju je zelo priprost: Zaveznički žele in so se odločili, da zopet ožive staro Belgijo. (Pritrjevanje.) Asquith je govoril na to o šepavem, slabotnem poizkusu kanclerja, da opraviči podvodno vojsko in je končal: »Ne moramo li biti hvaležni, ker nam za označenje in obrambo naše stvari ni treba tako zavijati dejstev, kakor državni kancler? Zaveznički se bore z dostojnimi sredstvi, s čistimi rokami in s čisto vestjo. (Pritrjevanje.) Z nami ni samo volja, marveč tudi moč, da branimo svobodo Evrope. (Glasno pritrdjevanje.)«

Težaven položaj Asquithove vlade, ki hoče še petletno vojsko.

Rotterdam. Položaj Asquithove vlade je vedno težavnejši. Vsako uro lahko nastane kriza. Angleško časopisje odkrito napada Asquitha glede na vprašanje rekrutov, na Zeppelinove napade in glede na proračun. Izključeno še ni, da odstopi Asquith po velikonočnih praznikih.

Asquith o obisku Pariza in Rima.

London. (Kor. ur.) Asquith je izjavil v poslaniški zbornici: Posvet v Parizu je dosegel: 1. iznova se je pokazala popolna solidarnost zaveznikov; 2. doznalo se je, da so zaveznički popolnoma enakih nazorov, in 3. se je doseglo enotno vojskovanje. — Rimski obisk pa znači povečano prijateljstvo med Anglijo in Italijo.

Lloyd George izjavil, da Anglija leta 1917. konča vojsko.

Curih. Belgijskemu socialistu Vander-velde je izjavil Lloyd George: Anglija je napovedala vojsko leta 1914, pričela jo je leta 1915., vodila leta 1916. in jo konča leta 1917.

Izjavljen pariški gospodarski posvet. Curih. Radi nepremagljivih težav izostane gospodarski posvet sporazuma v Parizu.

Aprilski posvet v Londonu.

Curih. Angleška vlada namerava sredi aprila prirediti v Londonu sestanek vseh državnih četverosporazuma. Posebno dela na to, da se udeležijo posveta tudi Sazonov (Rusija), Okuma (Japonska) in portugalski ministrski predsednik, ki se do zdaj takih posvetov še niso udeležili.

Koliko škode so napravili Zeppelin.

Berlin, 12. aprila. (Kor. ur.) »Lokal-anzeiger« poroča iz Rotterdam: Po poročilih mornarjev, ki so došli iz Angleške, je bil učinek zadnjih napadov Zeppelinov mnogo hujši, kot se je to priznalo z angleške strani. Leith, Hull, Sunderland, Newcastle in Grimsby so strašno trpeli.

V Leithu je Zeppelin povzročil požare, da je ob njih svitu mogel najti pot in je nato napadel pristaniške naprave in kolodvor. Posebno v pristanišču je obilo škode. Neka angleška štiriadnica je čisto razbita. Na kolodvoru je bil zadet osební vlak. Mnogo potnikov je ubitih ali ranjenih. Velika tvornica špirta v Leithu je popolnoma uničena.

Pri Newcastle je znani most čez Tyne popolnoma porušen. Očividec je poročal, da je bil ob napadih prejšnjega tedna posebno Grimsby hudo prizadet. Dne 3. aprila se je podrl več hiš; vojašnica je izpremenjena v kup razvalin, pri čemur je bilo nekaj sto vojakov ubitih ali ranjenih. Hull je zadela samo ena bomba, ki je uničila dve hiši in ubila 4 osebe.

Zadnji čas so na vseh mogočih krajih postavili francoske obrambne topove s francoskimi častniki in moštvo.

Bojazen Angležev pred nemško mornarico in Zeppelin.

Curih. »Züricher Ztg.« objavlja poročilo z Angleškega, ki se peča z operacijami angleškega brodogradništva, katere pričakujejo Angleži postajajo nervozni in vprašujejo, če morejo preprečiti predor nemške mornarice. Čisto nič ne vejo, kako je izpopolnila Nemčija v 20 mesecih vojske svoje mornarice. Govori se o pravih plavajočih trdnjavah, oboroženih s topovi, ki odgovarjajo 42 cm mozarjem. Govori se tudi, da se udeležijo bitke na morju novo brodogradništvo Zeppelinov in da grade Nemci nove podvodne čolne z nad 1000 ton vsebine, ki bodo prodrli lahko zapiralne mreže. Pričakuje se nemški udarec na morju v kratkem.

Haag. Polkovnik Repington izvaja v »Timesu«: Sedanjí vojaški položaj pri Verdunu je tak, da morajo Nemci obrniti pozornost drugam. Misli se na napad na angleške čete ali pa na izkrcaje na Angleško. Repington sodi, da je izkrcaje mogoče in da se lahko posreči.

Angleški kralj zaslišal francoske parlamentarce.

London, 13. aprila. (Kor. ur.) Kralj je sprejel 11. t. m. francoske poslanke in jih pozdravil. Izjavil je: Zveza ostane trajna. Opozoril je na odločnost angleškega naroda ne glede na pleme, stan in politične stranke, da hoče nadaljevati vojsko, dokler se končno ne spravi s pota nevarnost napada, ki je dolgo zatemnjevala nebo Evrope in ogroževala miren napredek.

Anglija čuti vojsko.

Bern. (Kor. ur.) »Berner Intelligenzblatt« poroča o pravem učinku Zeppelinovih napadov na Anglijo. Napadi so strašno uničevali. Celi mestni deli so porušeni. Ljutost prebivalstva je nepopisna. Zdaj šele čutijo v Londonu, da se nahajajo v vojski. Vedno bolj se oborožujejo. Odkodnin zahtevajo že 15 milijonov.

Angleži o dobi vojske.

Stockholm. Ruski časniki Nobokov, ki si ogleduje tvorniške naprave angleške mornarice, poroča v »Rječi«, da mu je rekel lord Northcliffe, lastnik velikih londonskih listov, da bo trajala vojska še nekaj let.

Na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. aprila. Uradno se razglasi: Nič važnega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 12. aprila. Veliki glavni stan: Nič novega.

Vrhovno vojno vodstvo.

Iz Črne gore.

Cetinje 7. aprila.

Na željo cesarja Franca Josipa se nobeno poslopje kraljevske rodbine ne uporablja za stanovanje visokih avstrijskih častnikov. Tako stoji prazna. Kraljevi dvorni maršal kralja Nikole je dal prilepiti pri vhodu v konak sledeči napis: C. in kr. častnikom je dovoljeno obiskovati konak od 11. do 4. ure popoldne. Kraljevi dvorni maršal.

Sedaj uradujejo v Črni gori avstro-ogrsko vojaške oblasti, kjer sodelujejo tudi Črnogorci. Urejena so okrožna zastopstva, s katerimi so v zvezi selski starešine. V kratkem se reši za Črno goro najtežje vprašanje, in sicer vprašanje valute. Za papirnati denar ni nobenega pokritja, zato doslej nima nobene vrednosti. Mesto Cetinje najame posojilo pri bosenski deželni banki, a tudi deželi se pomaže, kolikor se le more. Težave so tudi z domačim prebivalstvom, katero misli, da je vsak, kdor pride iz naše monarhije, bogat in da mora zato vsako stvar čim dražje plačati. Domačini že sedaj priznavajo, da so cene živežu znatno padle nasproti cenam, kakršne so bile v veljavi za časa vojske. Sedaj se dela na to, da sodelujejo pri upravi tudi Črnogorci, potem se bo moglo storiti za revno deželo še veliko več kakor pa doslej.

Poročnik Konjović o letalnem napadu na Valono.

Dopisniku »Az Esta« je opisal linijski ladinski poročnik Demetriji Konjović, ki je nedavno rešil pri Valoni svoje tovariše gotove smrti, napad na Valono takole:

Vse je bilo le manever v zraku, le s to izjemo, da me je opazilo nekaj krogel. Ob krasnem vremenu smo se dvignili štirje hidroplani 30. marca ob 8. zjutraj. Pod nami se je lesketalo morje v žarkih vzhajajočega solca, od daleč so se bliščali snežni vrhovi gor. Začetkoma se nismo dvignili visoko in smo se držali v gotovi razdalji do 2000 metrov, le četrto letalo se je prednjim trem bolj bližalo. Morje je bilo mirno, sijalo je sonce, razgled je bil krasen. Brzino je zaviral nekoliko slab veter. Dvigali smo se vedno višje, preleteli smo Drač, popustili morje na desni in leteli naravnost proti Valoni. Ob pol 11. so križarila vsa štiri letala nad valonskim pristaniščem, kjer smo se ločili, ker je bila vsakemu letalu naročena druga naloga. Nad obrambnimi topovi na otoku Sasseno je plaval velik oblak. Vrgel sem prvo bombo in še opazil, da sem zadel, nato sem se hitro dvignil nad oblak, ki je tvoril varno zaščito pred sovražnimi krogli. Pri Peschieri so me sprejele baterije z rednim ognjem, četudi nas niso mogli videti in so le mogoče čuli ropotanje motorjev. V zraku smo pa slišali, kako so tulile v pristanišču parne sirene alarm. Po dveh alarmnih streljih iz topov so otvorile baterije skupen ožen na nas. Šestnajst topov je zagromelo na migljaj, a zadela ni nobena krogla. Ko so se nahajala naša letala ravno nad baterijami, so umolknila hipoma topovi; zapazili smo, da so zapustili topničarji svoje topove in pobegnili v svoja kritja. To me ni presenetilo, ker ko smo svojčas metali bombe na Drač, so opazovali naši piloti natančno, da so zapustili italijanski topničarji svoje topove, ko so plula naša letala nad njimi in so zlezli v varna kritja. Tudi zdaj so se laški topničarji skrili, srbski so pa ostali pri svojih topovih. Valonsko pristanišče je velik vojaški tabor. Nad šestdeset do 70 ladij smo našli: trgovske ladje, torpedne rušilce, vojne in bolniške ladje. Posebno sem pazil na francoski parnik »Foudre«, ladjó matico italijanskih letal. Na njenem krovu sem zapazil več letal. Obrambna baterija na obrežju je krepko delovala in je, vse kar je res, prav dobro merila. »Foudre« sem počastil s 50 kg težko bombo, ki je uničila neko francosko letalo in na robu poškodovala ladjó. Kvišku sta se dvignili nato dve sovražni letali. V pristanišče, tabore in v lope smo vrgli veliko bomb, opazovali smo na vojaških skladiščih več eksplozij. Letalni napad na Valono je trajal od pol 11. do četrta na 12. uro; ob pol 12. uri se ni nahajalo nobeno letalo v področju sovražnih obrambnih baterij. Celo podjetje je trajalo pet in pol ure. Naša letala so preletela 470 km in so se vrnila vsa nepoškodovana.

Laško letalo padlo na grška tla.

Atene, 12. aprila. Nek laški letalec je na meji Epira pri Kudsi padel na grško ozemlje. Letalo se je razbilo, letalec je mrtev.

Dva brezmesna dneva v Sofiji.

Sofija. Ministrski svet je uvedel brezmesna dneva petek in torek v Sofiji.

Novo nasilstvo sporazuma proti Grški.

Amsterdam, 13. aprila. (Kor. ur.) Reuter poroča iz Aten: Angleški in francoski poslanik sta se podala 9. t. m. k ministrskemu predsedniku Skuludisu. Obvestila sta ga, da nameravata njunini vladi izkrcavati čete na otoku Kephallonia posebno v pristanišču Argostoli. Upoštevati hočeta vladne pravice Grške; nujno potrebno je, da zapreta pristanišče Argostoli, a omogočiti hočeta promet s kolikor mogoče malimi težkocami. Skuludis je živahno protestiral in odločno izjavil, da mora Grška ugovarjati proti novi kršitvi grške suverenitete. Sledilo je živahno prerekanje. Angleškega poslanika je zaslišal tudi kralj. Angleški in francoski poslanik sta objavila 10. t. m. obvestilo, da se je brodogradništvo v Argostoli ustanovilo le v ob-

rambne namene in da nima značaja zasedbe.

Med Grško in Italijo napetost vedno večja.

Curih, 11. aprila. Zaradi epirskega vprašanja se napeto razmerje med Italijo in Grško vedno bolj ostri. Mogoče je, da se pretržejo diplomatske zveze.

Venizelos na delu.

Atene, 11. aprila. Novo agitacijo Venizelosoze stranke bi v drugih državah ime-novali ogrožanje države. Poleg tednika »Kyrie« (Glasnik) izdaja tudi dnevnik »Le Drapeau« in kakor se sliši se je teh državi nevarnih izjav gosp. Venizelosa prodalo 80.000 izvodov med atenske prebivalce, katerih je vseh skupaj 200.000. Vsako nedeljo zborujejo v mestnih gledališčih v Atenah in v Pireju najzvestejši, in govorijo ljudstvu. Priznavajo, da hočejo strmoglaviti sedanjo vlado in z orožjem preiti v tabor entente. Vlada pa je trdna. Od Francije ponujane milione je odlonila radi pogojev: Grška naj bi nikdar ne opustila nevtralnosti v škodo Francije ali Anglije in kar je najvažnejše in sploh nemogoče, pri prejetju prvega obroka naj bi začela z demobilizacijo. Francoski in angleški poslanik sta pogostokrat obravnavala s Skuludisom, pa ni šlo. Sedaj pravijo, da pride v Atene nov diplomat, ki naj Grško z denarjem ukloni. Denarja pa Grška v Nemčiji ne more iskati, ker bi ententa to priznanje »sporazuma« z osrednjima silama izrabila še za hujše represalije.

Venizelos poziva entento, naj ostane na Grškem.

Bazel, 12. aprila. »Basler Nachrichten« poročajo, da je Venizelos vnovič podal javno izjavo, v kateri entento nujno poziva, da naj francosko-angleške čete pusti na Grškem, da bo mogoče uničiti sovražnike grškega naroda.

Nova zaupnica grški vladi.

Bern, 12. aprila. (K. u.) Po poročilih iz Aten je v seji grške zbornice v ponedeljek ob priliki novega zasedanja finančnega ministrstva došlo do burnih nastopov. Vlada je zahtevala zaupnico. Pri glasovanju je dobila 200 glasov od oddanih 206 glasov.

Grška izpraznuje vasi okoli Soluna.

Budimpešta. Na zahtevo solunskega vrhovnega poveljnika je Grška izpraznila vasi Amatova, Kaglu, Dogomitza in Belani, vasi Karasuli pa ne. Solunsko prebivalstvo beži v velikem številu v Atene in Volo.

Črnogorci v Solunu.

Carigrad. »Ikdam« poroča iz Aten, da sta izkrcala dva mala francoska parnika v Solunu 8000 Črnogorcev.

Rumunske vojaške priprave.

Bern, 11. aprila. »Tribuna« javlja iz Aten: Iz Bukarešte došli politiki pripovedujejo, da je rumunska vojaška delovanje izredno veliko in da so dosedaj došli tudi veliki transporti streliva.

Basel. »Baseler Nachrichten« poročajo: Odpustili so 140.000 vojakov na poljska dela.

Rumunska laži o avstrijskih bankovcih.

Bukarešt. Avstroogrsko poslanstvo objavlja v tukajšnjih listih: »Epoca« je prinesla vest, da je v prometu veliko število ponarejenih avstrijskih stokronskih bankovcev. C. in kr. poslanstvo je pooblaščenó to zlobno vest, ki že na prvi pogled izda svoj namen, škoditi kurzu avstrijsko-ogrške veljave, kar najodločnejše dementirati.

Rumunska zbornica bo zborovala tudi ponoči.

Bukarešt, 11. aprila. Ker bo vlada zbornico v dveh dneh zaključila, bodo danes zanaprej tudi nočne seje, da se reši ves proračun. (Zakaj in kam se Rumuniji tako mudi? Op. ur.)

Zamenjava blaga med Nemčijo in Rumunijo.

Berlin. (K. u.) Wolff: Bukareško poročilo o pogodbi med Nemčijo in Rumunijo glede na olajšavo zamenjave blaga, odgovarja dejstvom. Pogodba se je podpisala 7. t. m. v Berlinu. Obe vladi se obvežeta na izvoz blaga, v kolikor ga sami ne potrebujejo, brez dovoljenja izvezemí vojnega blaga. Dovolita tudi načelno prevoz iz tretjih dežel. Kolikor mogoče se s to pogodbo zopet obnove gospodarske zveze odgovarjajoč obestranskim koristim.

Gospodstvo v Adriji.

Dunajski »Fremdenblatt« piše: Po angleških željah ostane Sredozemsko morje pod angleškim gospodstvom, zato pa naj se Adrija, za Angleže ne važna morska vreča, prepusti »mejašem«. V zadnji številki revija »Nineteenth Century« razpolaga z Adrijo. Zentame se, da bo Avstrija pobita in izključena od Adrije. Trst z Istro dobi Italija. Resne pa so težave z Dalmacijo in otoki pred njo, kajti šele posest dalmatinske obale in otokov zagotavlja gospodstvo v Adriji. Pa ravno tam so si srb-

ske in italijanske zahteve v najhujšem nasprotstvu. Srbija zahteva in tudi potrebuje zadostno zvezo z morjem in to najde v Dalmaciji. Dalmacijo pa zahteva Italija, da si zagotovi svoje gospodstvo v Adriji. Kako naj odloči Anglija? Kajti nji, vladarici morja, gre odločitev.

Dunajski list pravi, da o tem v Londonu še niso na jasnem. Sicer bi se dalo iti preko zahtev onemogle Srbije, toda italijanska samovlada v Adriji ne odgovarja angleški politiki, ki povsod skuša napraviti trenje in v ta namen ustanavlja ravnotežja, da ob ugodni priliki nastopi kot »tretji, ki ima dobiček«.

Bodočnost Adrije ni odvisna od angleške odločitve. Trst z Istro in Dalmacijo ostanejo trdno v rokah Avstrije, da, danes so za monarhijo še bolj dragocene kakor le kdaj prej. Od juga pa bi mogla, če položaj prav presodi, nastopiti Grška in svoje meje razširiti preko Krfa. Grki znajo najboljšje postopati z Albanci, na tisoče so jih že pogrcili in v zvezi z Avstrijo bi iz Krfa in Valone mogli braniti svobodo Adrije pred poželenjem države, ki nima niti narodno, niti politično, niti gospodarsko utemeljene pravice do samovlade v Adriji. Italijani se nimajo bati nistopa poraženih Srbov ampak konkurence Grkov, ki se razvijajo in hočejo stražiti na otrantski cesti.

Napelost med Ameriko in Nemčijo zopet hujša.

Rotterdam, 11. aprila. Angleško časopisje poroča, da se je ameriško-nemško razmerje poostrišlo do skrajnosti, ker se je zadeva »Sussex« pojasnila v luči, ki ne govori za Nemčijo. Sodi se, da pride do pretiravanja diplomatskih vezi, ali pa bo morala Nemčija dati obvezno izjavo glede vojne podmorskih čolnov. »Morning Post« poroča iz Washingtona, da so dobili neuradno poročilo, da bo Nemčija odklonila odgovornost za nezgodo »Sussex«.

Berlin, 11. aprila. (Kor. ur.) Wolffov dopisnik poroča iz Newyorka brez žice: »New York Sun« pravi o »Sussexu«: Vkljub Ameriki danim obljubam nemški podmorski čolni vendar napadajo. Nemška vlada jih menda ne more zadržati. Trditev, da nemško javno mnenje ne bi preneslo take utesnitve podmorskega delovanja položaj slabša in ne zboljšuje. Kancler se je zelo trudil, da bi Ameriki zagotovil, da Nemčija nikakor ne misli na vojno proti tej deželi. Tudi Zedinjene države ne mislijo na vojno proti Nemčiji. Do vojne more priti samo, če jo Nemčija izsili; toda najti je treba neko hvalježno srednjo pot med sedanjimi dejanji in prijateljskimi diplomatskimi vezmi, ki so trajna laž.

Uspeh preiskave o potopitvi »Palembanga« in »Tubantije«.

Amsterdam, 11. aprila. (Kor. ur.) Brodarski svet se je danes izrekel o potopitvi »Palembanga« in »Tubantije«. Obe nesreči sta še enkrat obširno popisani. Brodarski svet je prišel do tega sklepa, da prva eksplozija na »Palembangu« izvira od mine, ki je plaval nekoliško proč od parnika. Drugo eksplozijo je povzročil torpedó, ki je bil izstreljen iz nekoliko razdalje in je zadel »Palembanga«. Torpedo ni mogel biti izstreljen iz angleškega rušilca. Ni pa izključeno, da je bil namenjen rušilcu, pa ga je zgrešil in zadel »Palembanga«. Tretjo eksplozijo je zopet treba pripisati torpedu, ki pa je bil merjen naravnost na »Palembanga«. Tudi pri »Tubantiji« je bil kriv nesreče torpedó. Na dnu parnika najdeni kosi medenine spadajo brez dvoma k Schwarzkopff-torpedu iz bronce. Torpedo je moral prav gotovo izstreliti kak podmorski čoln ali torpedovka brez poprejšnjega svarila in ker druge ladje ni bilo v bližini, je moral biti namenjen parniku »Tubantia«.

Akcija nevtralcov radi zaplenjevanja pošte.

Stockholm, 11. aprila. (Kor. ur.) »Dagens Nyheter« objavlja poročilo velikega argentinskega časopisa »La Nation« v Buenos Airesu neko prejšnjo noto švedske vlade na ameriškega državnega tajnika Lansinga, kjer ga poziva za skupni nastop proti angleškemu zaplenjevanju pošte.

Položaj na Holandskem ostrejši.

Haag, 11. aprila. Četam se je uradno naznanilo, da morajo na ukaz vojnega ministra ostati v svojih bivališčih in niti nekaj ur odsotnosti ni dovoljeno. Odredba kaže, da se je položaj poostri.

V enem tednu potopljenih 23 ladij, 3 poškodovane.

Haag. Lloydov tedenski izkaz obsega imena 23 potopljenih in 3 poškodovanih večjih ladij. Potopljenih je 11 angleških, sedem norveških, dve francoski, ena nizozemska in ena španska ladjá. Poškodovani sta dve angleški in ena francoska ladjá.

Dve parnika potopljena na Sredozemskem morju.

Lugano. (K. u.) Iz Genove: Danski parnik »Stiermeborg« z 2200 tonami premoga je bil potopljen v zalivu Cagliari, danski parnik »Caledonia« pa na Sredozemskem morju.

TORPEDIRANJE »SUSSEX«.

Nemška nota Ameriki.

Berlin, 12. aprila. (Kor. ur.) Wolff poroča: Na ameriško vprašanje radi napada na parnik »Sussex« in druge ladje se je 10. t. m. tukajšnjemu amerškemu poslaniku odgovorilo:

Admiralski štab mornarice je vse slučaje temeljito preiskal in dognal: Dne 16. marca je nemški podmorski čoln ob irski obali zadel na parnik, ki je mogoče bil angleški parnik »Bervindbale«. Svarila ni ubogal, ampak ugasnil vse luči in skušal ubežati, nakar smo ga obstreljevali, dokler se ni ustavil. Ko je posadka stopila v čolne in imela dovolj časa, da je odveslala, smo ladjo potopili.

Parnik »Englishman« je od podmorskega čolna z dvema streloma za svari- rilo pozvan plul dalje. Ustavili smo ga in ko je posadka odveslala, ga je nemški po- veljnik potopil.

Glede parnika »Manchester In- genieur« se doslej ni dalo dognati, ali ga je napadel nemški podmorski čoln.

Tudi parnik »Eagle Point« je vključil pozivu, da naj se ustavi plul dalje. Ko se je poveljnik prepričal, da je posadka v dveh čolnih razvila jadra, je potopil par- nik.

»Sussex«.

Glede francoskega kanalskega parni- ka »Sussex« je bila ugotovitev, ali ga je poškodoval nemški podmorski čoln zato tako izredno težavna, ker ni bilo nobenih natančnih podatkov o kraju, času in oko- liščinah potopitve in do 6. aprila tudi ni bilo mogoče dobiti slike parnika. Zato smo preiskali vsa naša podjetja, ki so se 24. marca v kanalu, približno na poti med Fol- kestone in Dieppe sploh ta dan izvršila.

Nekako sredi angleškega kanala je 24. marca nemški podmorski čoln naletel na črn parnik brez zastave s črnim dimnikom in malim sivim nazidkom in dvemi viso- kimi jambori. Nemški poveljnik je dobil prepričanje, da ima pred seboj vojno ladjo in sicer polagalec min novozgrajenega angleškega »Arabis«-tipa. Zato je napadel ladjo pod vodo. Torpedo je zadel in po- vzročil na srednjem koncu ladje tako tež- ko eksplozijo, da se je cela sprednja ladja do mostu odtrgala. Po izredno težki eks- ploziji se da z gotovostjo sklepati, da je ladja imela velike množine streliva.

Nemški poveljnik je napravil skico napadene ladje kakor v prilogi. Priložena je tudi fotografirana slika parnika »Sus- sex« iz angleškega lista »Daily Graphic«. Primerjanje skice in fotografije kaže, da »Sussex« ni identičen z napadeno ladjo. Posebno očitvena je razlika v legi dimnika in v obliki ograje.

V tistem času, ko pride pri »Sussexu« vpoštev, na potu med Folkestone in Die- pe, se od strani nemških podmorskih čol- nov ni izvršil noben drug napad. Tako mora nemška vlada domnevati, da je za poškodbo »Sussexa« kak drug vzrok in ne nemški podmorski čoln.

Položaj bo morda pojasnilo dejstvo, da so nemške pomorske sile samo 1. in 2. aprila razstrelile nič manj kakor 26 ang- leških min. Sploh je tamošnje morje zelo ne- varno zaradi »divjih« min in nepotoplj- nih torpedov. Pred angleško obalo je to morje tudi v vedno večji nevarnosti vsled nemških min, ki so tam položene proti sovražnim pomorskim silam.

Končno prosj nemška vlada, da naj ji Amerika sporoči morebitno nadaljno gra- divo glede »Sussexa«, če ga ima. Če bi prišlo do navskrižja v nazorih, je nemška vlada pripravljena celo zadevo predložiti v smislu haškega dogovora mešani pre- iskovalni komisiji.

Portugalska.

Ministrska kriza.

Budimpešta, 12. aprila. Posebni poro- čevalec »Pester Lloyd« poroča, da portu- galski državniki, ki so pognali deželo v vojsko, niso v stanu voditi usodo države. Meščanska vojska divja strašnejše kot kdaj, cele province so se uprle. Prebival- stvo se noče udeležiti vojske. Na sever- nem Portugalskem vlada popolna anarhija. V Lizboni so upori na dnevnem redu. Pre- bivalstvo v pristaniških mestih se zelo boji nemških podmorskih čolnov.

Lizbona, 12. aprila. (Kor. urad.) Listi poročajo, da je ministrski predsednik Al- meida vložil prošnjo za odstop celega ka- bineta.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 12. aprila. Uradno se razglaša: Nič važnega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 12. aprila. Veliki glavni stan: Pri Garbunovski (severovzhodno od Dvinska) smo odbili ruske ponočne na- pade, ki jih je izvedlo več stotnih.

Vrhovno vojno vodstvo.

NOVE POŠILJATVE ČET V BES- ARABIJO.

Bukarešt. Iz Male Azije prepeljavajo po Črnem morju veliko vojakov, ki jih iz- krcavajo v Odesi, Sevastopolju in v Niko- lajevu.

ČRNOVIŠKO VSEUČILIŠČE.

Črnovice, 12. aprila. Črnoviško vse- učilišče, ki je bilo skoro dve leti zaprto, se bo 1. maja zopet odprlo v polnem ob- segu. Vesti o preosnovitvi v drugojezično vseučilišče ne odgovarjajo resnici, vseučil- lišče ostane nemško.

RUSIJA SE PRIPRAVLJA NA ZIMSKO VOJSKO.

Rotterdam. Rusija se pripravlja na svojo vojsko pozimi. Tvornice izdelujejo že zimske kožuhaste čevlje.

Turčija v vojski.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 11. aprila. (K. u.):

Iraška bojna črta.

Pri Felahie so bili Angleži zopet kr- vavo poraženi, izgubili so nad 3000 mrtvih in enega častnika, nekaj mož je ujetih.

Razna poročila.

Velike izpremembe v Pekingu.

Berlin. »Frankf. Ztg.« poroča iz Pe- trograda: Japonsko-kitajska pogajanja so radi velikih izprememb v Pekingu preki- nili. Juansikajev najstarejši sin je odpoto- val v Nemčijo. Tudi časopisje zahteva, naj odstopi predsednik.

Zmede na Kitajskem.

Šangaj. Reuter poroča: V Čekiangu so proglasili neodvisnost.

Resna poročila iz Mehike.

Genl. »Matin« poroča: Vse na dopustu se nahajajoče vojne mornarice Združenih držav so pozvali na krov. Iz Amerike do- hajajo zelo resna poročila o usodi čet Združenih držav. Osem dni o tem ne ob- javljajo več poročil.

Villa umrl?

Washington. (K. u.) Po še nepotrjenih poročilih je umrl Villa na ranah, ki jih je dobil v nekem zadnjem boju.

Prireditve in nabiranja v korist vojne oskrbe.

Ukaz ministra za notranje stvari z dne 20. januarja 1916. l. drž. zak. št. 19, s ka- terim se uravnava javno nabiranje za na- mene vojne oskrbe.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

§ 1.

Za namene vojne oskrbe se sme javna zbirka, produkcija, predstava ali zabava (veselica), javno predavanje ali razpeča- vanje (razpošiljanje) predmetov napove- dati in prirediti le, ko se je dobilo obla- stveno dovoljenje v zmislu tega ukaza.

To dovoljenje ne oprošča od izpolnje- vanja predpisov, ki sicer veljajo za tako priredbo.

§ 2.

Podeliti to dovoljenje je pristojno 1. za produkcije, predstave, zabave in predavanja politično okrajno oblastvo, v čigar okraju se priredé, in v krajih, v ka- terih je posebno cesarsko policijsko obla- stvo, to oblastvo,

2. za zbirke ali za razpečavanje pred- metov, ako se omejuje tako podjetje na uradno področje političnega oblastva, to oblastvo, v vseh drugih primerih pa mini- strstvo za notranje stvari.

§ 3.

Iz prošnje za dovoljenje podjetja v § 1 omenjene vrste se mora dati po- sneti

1. ime, stanovišče in opravilo prire- ditelja in vodilnih oseb,

2. Kakšno je podjetje,

3. oblika napovedi, čas in okoliš, v ka- terem se naj napove in vrši podjetje,

4. proračun o pričakovanih dohodkih in izdatkih, znesek ali delež, ki naj pride na korist vojni oskrbi, mesto, kateremu se izroči, in način, kako naj se porabi,

5. čas in oblika obračuna in izročitve denarnega zneska, ki pripade vojni oskrbi, način kontrole,

6. ako gre za razpečavanje predmetov, vrsta, število, napravni stroški in prodajna cena teh predmetov.

V ozira vrednih primerih more obla- stvo (§ 2) izjemoma izpregledati, da ni tre- ba predložiti posameznih podatkov.

§ 4.

Dovoljenje sme podeliti le, ako je za- dostna potreba in javen interes za prired- bo, ako ni pomisleka, da je prireditelj za- upanja vreden in da so navedbe prošnje temeljite, in ako ima vojna oskrba primer- no korist.

§ 5.

Dovoljenje se sme nadalje praviloma podeliti le s pridržkom preklica, za dolo- čen čas in ob razpečavanju predmetov za določeno število predmetov.

Odvisno se more narediti od položbe varščine ali od drugih pogojev. Oblastvo (§ 2) lahko porabi varščino za založbo zneska, ki naj pride iz prireditve vojnih oskrbi na korist (§3, št. 4).

Dovoljenje za zbirko ali razpečavanje predmetov je objaviti v uradnem listu.

§ 6.

Kdor obratuje podjetje v § 1 navede- ne vrste, je dolžan dajati političnemu okraj- nemu oblastvu in v krajih, v katerih je ce- sarsko policijsko oblastvo, temu oblastvu potrebna pojasnila in dokaze, ako se za- hteva.

To oblastvo ima tudi pravico vsakčas pregledovati obratne in druge prostore.

§ 7.

Zoper odločbe in odredbe, okrenjene na podstavi sprednjih določil, ni dopusten priziv. Popreskušati te odločbe in odredbe uradoma je pridržano predpostavljenu političnemu oblastvu in ministru za notra- nje stvari.

§ 8.

Ako se priredi podjetje § 1) brez obla- stvenega dovoljenja, more politično okraj- no oblastvo in v krajih, v katerih je cesar- sko policijsko oblastvo, to oblastvo izjavi- ti, da je pri takem podjetju najdeno izku- pilo ali da so za obrat določeni predmeti zapadli v prid vojni oskrbi.

§ 9.

1. Kdor brez oblastvenega dovoljenja nadaljuje ali priredi podjetje v § 1 ozyme- njene vrste, kdor ravna zoper pogoje, usta- novljene v oblastvenem dovolilu, ali sode- luje pri tem,

2. kdor javno napove tako podjetje, preden je dobil oblastveno dovoljenje,

3. kdor vedoma spravi v promet pred- mete, ki imajo napis, ki nasprotuje resnici in ki izraža naklonitev za namene vojne oskrbe, jih prodaja ali sodeluje pri tem.

tega kaznuje, ako dejanje po obstoje- čih zakonih ne spada pod strožjo kazen, politično okrajno oblastvo in v krajih, v ka- terih je cesarsko policijsko oblastvo, to oblastvo z denarno kaznijo od petdeset do pettisoč kron ali z zaporom od treh dni do treh mesecev.

§ 10.

Denarne kazni je porabljeni za name- ne vojne oskrbe.

§ 11.

Za podjetja (§ 1), ki so že dovoljena, je predložiti v štirih tednih dovoljenje v zmislu tega ukaza, ako se podjetje ne kon- ča ali ne ustavi prej.

§ 12.

Na podjetja vojnega ministrstva (vojni oskrbovalni urad na Dunaju) se ne uporab- ljajo določila tega ukaza.

§ 13.

Ta ukaz dobi moč tretji dan po raz- glasitvi.

Nadnadna oblastvena določila zahte- vajo, da se mora pri vseh naznanilih, ob- javih in sploh plakatih takih dobrodelnih prireditev številka in datum izdanega to- zadevnega oblastvenega dovoljenja navesti.

Pred izposlovanjem tega dovoljenja je razglašanje ali napovedovanje takih pri- reditev pod kaznijo prepovedano.

Bovški begunci na Gorenjskem.

Kmalu bo leto dni, odkar smo morali nagloma zapustiti domače ognjišče in be- žati pred zavrtnim sovražnikom — vero- lomnim Lahom. Ker se je moral ta beg zgo- diti kar najhitreje — v par urah — in ker se nam je reklo, da naj si vzamemo s seboj le najpotrebnejšo obleko in živeža za tri dni, si je vsakdo vzel le nekaj malenkosti, a v hipni razburjenosti pobral v največ slu- čajih še manj vredne stvari, dočim je kaj boljšega popustil. Tolažili smo drug druge- ga, da se itak kmalu zopet vrnemo in prav zato nismo hoteli bežati predač. Pomikali smo se iz ene vasi v drugo, oddaljujoč se vedno bolj od domačega kraja. Koneč- no smo se ustavili pod Mangurtom, v pri- jaznem trgu Bela peč, kjer je obsirna to- varna za vrige (Stahlwerke Weissentels) in je bilo torej upati na delo in zaslužek. Res je dobil marsikateri delo v tej tovar- ni, drugi so pomagali na polju, zopet drugi v gozdu pri lesu itd. Toda kaj je ob tej ne- znosni dražnji zaslužek uboga dninar- ja, ki nima niti za pedenji zemlje, na kateri bi si pridelal vsaj nekoliko zelenjadi ali krompirja? Bela peč ima jako malo polja, tako da pridelek ne zadošča niti potrebam domačinov. Kljub temu so nam vrli Belo- pečani pomagali, kolikor so le mogli. To- da kaj boš dal, ko sam več nimaš? V tej hudi stiski pa nam je pomagal Bog po tu- kajšnjem preč. gosp. župniku Franc Zajcu. Imenovani gospod je nam ubogim begun- cem ves čas našega bivanja v njegovi (ari prav po očetovsko naklonjen. Le sam Bog ve, kolikokrat je skrivaj in na tihem po- magal, zdaj enemu, zdaj drugemu, a to ta-

ko skromno, da ni vedela niti levica, kaj je storila desnica. Po posredovanju tega blagega gospoda dobivamo tudi mi koruz- no moko gotovo množino, kakor domačini, kar je neprecenljiva dobrota, posebno tu- kaj v tem kraju, kjer že cele mesece ni vi- deti kruha. Naš preblagi dobrotnik pa ni bil zadovoljen samo s tem, ampak deloval je dalje za nas. Ni se ustrašil ne truda, ne potov, ne stroškov, dokler nismo dobili tu- di nekaj denarja, obleke in krompirja.

Štejemo si v sveto dolžnost, preč. g. župniku Fr. Zajcu izreči najtoplejšo zahva- lo za vso njegovo požrtvovalnost, za vso njegovo očetovsko skrb napram nam ubo- gim Bovškim beguncem. Bog mu stotero povrni! Prišli smo ob vse, zapustili smo dom in imetje, šli smo po svetu ne vedoč kam in s tem prinesli svojo žrtev na oltar domovine; a Bog nas je vodil in nam na- klonil blaga srca, ki imajo sočutje z nami in nam skušajo omiliti žalostno sedanjost. Pozabili teh naših dobrotnikov ne bomo, zlasti bomo v trajnem in hvaležnem spo- minu ohranili predobrega č. gosp. župnika Franca Zajca, kateremu kličemo v globoki udanosti in prisrčni hvaležnosti: »Sam večni Bog bodi Vaš obilni plačnik.

Jožefa Kravanja iz Bovca št. 43.

Dnevne novice.

+ Kranjske zadeve. »Prager Tagbl.« poroča 10. t. m. iz Dunaja: Kakor se sliši v političnih krogih, bo kranjski deželni predsednik Božidar baron Schwarz v kratkem na lastno prošnjo odstopil. Na njegovo mesto pride sedanji podpredsed- nik tržaškega namestništva grof Henrik Attems. Tudi deželni glavar kranjski dr. Šusteršič se bo odpovedal svojemu mestu. — Glede izpremembe v kranjskem deželnem predsedstvu poroča tudi »Gra- zer Tagblatt«, ki pa stavka o kranjskem deželnem glavarju nima. Ima tudi popol- noma prav.

+ Hrvatsko spominsko piosčo pokoj- nemu prestolonasledniku in njegovi sopro- gi so tiho odkrili na hiši, kjer se je izvršil atentat. Na črni plošči iz labradorskega marmora katero venča krona, razsvetljeje žarnica hrvatski napis: 28. VI. + 1914 sta na tem cestnem križišču od roke zavrta- nega morila našla mučeniško smrt pre- stolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdi- nand in njegova soproga Sofija vojvodinja Hohenberška.

+ Grof Tisza pri cesarju. Cesar je v posebni avdijenci sprejel ogrskega ministrskega predsednika grofa Tiszo, ki se mudi na Dunaju radi nagodbenih pogajanj.

+ Višjim deželnim svetnikom je imenoval štajerski deželni odbor ravnatelja deželnega zdravilišča v Rogatcu, deželnega svetnika dr. Franca Mulli.

+ Ogrski praznik. Kakor poroča kor. urad so na Ogrskem slovesno praznovali obletnico sankcije zakonov iz l. 1848. — Znano bo, da so se Ogrji tisto leto uprli, vzeta jim je bila ustava, l. 1866. pa jim je vladar vrnil ustavo in državno samostojnost.

+ Novi čas na Ogrskem. Ogrski ministrski svet je sklenil 11. t. m., da se uvede 30. aprila tudi na Ogrskem poletni čas. Ministerialni svetnik Horvath je izjavil, da prihrani na razsvetljavi monarhija 56 milijonov kron.

— Umrl je v Mariboru katehet č. g. J. Markošek.

— Umrla je v Trzinu dne 8. t. mes. gđca. Jeanette Pollak, sestra inženirja Vilkota Pollak. Pokopana je bila 10. t. m. na trziškem pokopališču. Naj počiva v miru!

— Ne pretiravajte! Piše se nam: V zadnjem času se je nekje na Kranjskem pripetil slučaj, da je posestnik cenil škodo v prostorih, kjer je bilo nastanjeno vojaštvo, 2664 K, komisija jo je cenila pa 16 K! Tako početje se kaznuje po kazenskem zakonu in se bode prihodnjič, ako se kaj enakega še pripeti, imena takih oderuhov objavila po celi kronovini.

— Iz italijanskega ujetništva je pisal Kröpfl Ivan, abiturijent, ki je bil dne 25. listopada 1915 na vrhu sv. Mihela ujet. Domov je pisal dosihdob šestkrat in enkrat je celo brzojavil, da je namreč prejel denar. Njegov naslov se glasi: K. Joh. prigionere di guerra, Narni pr. Perugia, Italia. Tovariši, ki ga poznate, blagovolite mu pisati. Pisati se mora nemško.

— Povišana doklada na pivo na štajerskem. Osrednja vlada je dovolila deželnemu odboru da sme povišati deželno naklado na pivo v prvi polovici leta 1916 za štiri krone.

— Ustreljen je bil v Sarajevu po prekem sodu na smrt obsojeni kmet Pero Topalović iz Oskurše, okraj Višegrad, kateri se je kot komita pridružil sovražniku in s tem izvršil zločin proti vojni sili države.

— Žrebanje razredne loterije. 10.000 kron je zadela številka 41.935, 5000 kron so zadele številke 7884, 34.519, 50.574, 65.609 in 109.787.

Ljubljanske novice.

Ij Oljčni dan v Ljubljani. Naši hrabri armadi ob Soči je raniki Simon Gregorčič spesnil slovito poslanico »Soči« in ta hrabra armada sedaj ljudstvo zadaja za Sočo Pozdrav od Soče, iz oljčnih gajev. V starih pošilja pesniku tako ljubo oljčno mladiko, časih so se vojskači mazili z oljčnim oljem, dalo je krepke moči duhu in telesu. Branitelji Soče iz oljčnih gajev nam pošilja oljčno vejico dokaz svoje moči in blagodejne in čudežne dobrote. Kje je armada, kakor so branitelji Soče! Raniki pesnik pravi oljki:

»Vojak ponosen se mi zdi
stojec po bitvi na planjavi;
Le njega bojni grom ni strl...«

Olika — pomenljiva podoba soške armade! Iz olike prihaja čudodelna moč in blagoslov. Cerkev blagosavlja z oljkovo vejico! Gospodar teši vihar z blagoslovljeno vejico. Naša armada ob Soči nam je obvarovala domovino, junaki ponosni hočejo z oljčnimi vejicami blagosloviti vdove in sirotke padlih junakov ob Soči. Kako globoko dobro je srce orjaškega junaka. Otroško nežno in usmiljeno za najbolj usmiljenega vredne, za vdove in sirote svojih padlih tovarišev. Kje je srce, ki bi se ne odprlo ob veličini in globini te plemenite ljubezni naših braniteljev ob Soči! Da, bogat blagoslov bo oljčni dan naše soške armade prinesel vdomam in sirotam pokojnih braniteljev! Oljčna vejica soških junakov bo blagoslovila ves avstrijski jug: armado, zemljo, sirote in vse ostalo ljudstvo, kajti porok nam bo, da bomo po slavni zmagi soške junake v srečnem miru pričravljali z oljčno vejico kot zmagovalce. In kakor se bo ob tej veseli priliki zgrinjala v Ljubljano vsa okolica in nje mesto, da pozdravi zmagovalce, tako naj se zgrne že to soboto in na cvetno nedeljo, da hvaležnega in bogatega srca sprejme oljčne vejice, katere pošiljajo naši soški junaki — vdomam in sirotam pokojnih braniteljev Soče.

Ij Gospodične, ki bi sodelovale pri oljčnem dnevu in Ljubljani prihodnjo soboto popoldne in prihodnjo nedeljo, so naprošene, da se jutri, v petek, ob pol osmih zvečer v kolikor mogoče velikega števila zbera v sejni dvorani deželnega dvorca. Posebnih vabil se ne bo razpošiljalo. Namen priredbe je tak, da moramo vsi pomagati, da se doseže najlepši uspeh v korist naših hrabrih bojevnikov ob Soči.

Ij Instaliran je bil danes v ljubljanski stolnici na Codellijev kanonikat č. g. dr. Franc Kimovec, stolni kaplan in korni vikar v Ljubljani.

Ij Umrla je v Ljubljani gospa Marija Grebenc, roj. Kos, vdova c. kr. davčnega nadupravitelja.

Ij Nagla smrt. Ko je šel predčerašnjim okoli 3. ure popoldne po Cesti na južno železnico 80letni železniški čuvaj Pavel Zalar, se je nenadoma zgrudil in onesvestil. Starčka so takoj prepeljali z avtomobilom Rdečega križa v bolnišnico, kjer je kmalu nato umrl.

Ij Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v petek dne 14. aprila 1916 v mestnem vojaškem nastanitvenem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okraju (Poljanski okraj) in v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenska cesta) v petek dne 14. aprila; za III. mestni okraj (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa ceste) v soboto dne 15. aprila; v ponedeljek dne 17. aprila ulice med Prešernovo ulico, Franca Jožefa cesto, Bleiweisovo cesto, Cesto na južni kolo-dvor in Miklošičevo cesto; za IV. mestni okraj (Št. Peterski okraj in Vodmat vzhodno Miklošičeve ceste) v torek dne 18. aprila in v sredo dne 19. aprila. Od 20. aprila 1917 naprej za Spodnjo Šiško in za vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dneh. Uradne ure izplačevanja so od 3. do 6. ure popoldne. Stranke se prosijo, da se natančno držijo teh določb.

Ij Drugi redni občni zbor »Kreditne zadruge«, r. z. z. o. z. v Ljubljani, se vrši v nedeljo, dne 16. aprila 1916, ob 9. uri popoldne v društveni pisarni, Miklošičeva cesta št. 8 (hotel Lloyd).

Ij Pojasnilo glede oddaje surovega masla po mestni aprovizaciji. Mestna aprovizacija oddaja surovo maslo samo na debelo. Dobe ga lahko vsi domači trgovci in obrtniki v originalnih zabojih, vloženi s pergamentnim papirjem po 51 kg. Stranke morejo kupiti maslo v nadrobni prodaji pri trgovcih. Prodajale ga bodo tudi malarice na Vodnikovem trgu ter mestna vojna prodajalna v Gosposki ulici. Došlo surovo maslo je prvovrstno, nekoliko osoljeno, dansko čajno maslo, ki se v hladilnici tudi tri mesece dolgo neizpremenjeno dobro. Mestna aprovizacija ga ima vloženo v hladilnici pivovarne »Union«. V sled splošnega in velikega pomanjkanja masti je surovo maslo prav važen nadomestek za njo. Poskušnja blaga je pokazala, da je došlo surovo maslo boljše kot domače, sicer pa rahljivo kot to.

Ij Usmilite se psičkov! Iz občinstva se nam piše, da bi merodajni faktorji storili prav, ako bi za praznike odpravili postreženi pasji kontumac.

Razne novice.

Ljudomilost prestolonaslednika Karla Franca Jožefa. Nadvojvodi prestolonasledniku Karlu Francu Jožefu so sporočili ob priliki njegovega zadnjega poseta na severni fronti, da sta se dva vojaka Solnogradca, Anton in Fran Schott, posebno odlikovala v bojih. Anton je častniški namestnik. Nadvojvoda si je dal predstaviti oba vojaka in jima je preskrbel dopust ter ju povabil, da se odpeljeta na Dunaj z njegovim dvornim vlakom. Med vožnjo se je nadvojvoda večkrat razgovarjal z obema vojakoma, ju bogato pogoščal in poskrbel, da ste bili njuni soprogji v Solnogradu obveščeni o njunem prihodu na severnem kolodvoru na Dunaju. Nadvojvoda je dal oba vojaka s soprogama v dvorni kočiji prepeleti s severnega kolodvora na zapadni kolodvor in je tudi prevzel stroške potovanja do Solnograda.

— 3000 časopisov je prenehalo izhajati v Nemčiji, odkar je izbruhnila vojka.

Francosko ženstvo ob plugu. Francosko kmečko ženstvo je v sedanji vojni pokazalo, da prav nič ne zaostaja za našim in nemškim ženstvom, kar se tiče previdnosti in vstrajnosti v vodstvu kmečkega gospodarstva. O tem se je prepričala komisija 14 Angležinj, ki so v študijske namene prepotovale Francijo. Voditeljica komisije, mis Gladis Pott, je opisala svoje doživljanje na francoskem nasproti sotrudniku »Times« tako-le: Naš obisk je med drugim veljal tudi posestvom in kmetijam na bojišču ob Marni. Gromenje topov, ki se je neprestano slišalo, je spominjalo na resnost časa in dajalo našemu potovanju resnoben pomen. V prvi vrsti nas je zanimalo gospodarstvo na malih posestvih. Kar je pred vsem sililo v oči, je bila žilava energija, s katero francoske žene opravljajo svoje delo. Takoj, ko so bili moški mobilizirani, so zavzele njihovo mesto ženske, da jih nadomestijo v gospodarstvu, in od tedaj opravljajo vneto in neugnano na polju in doma. Zene in hčere, da celo matere vojakov so to, ki skrbijo za to, da noben kosce zemlje ne ostane neobdelan. Videle smo mnogo priletno ženo, ki je opravljala celo naltežja in najnapornejša dela. Ta

volja za delo in pa spretnost, s katero se je francosko ženstvo lotilo deloma nevarnega dela, se je opazila pri vseh ženskah. Mnogo njih je bilo že prej vajeno kmečkemu delu, ker so že v miru morale pomagati svojim možem; vsekakor so pa opravljale prej le lažja dela, dočim morajo sedaj nositi vso težo dela. Mnogim je bilo kmetovanje sploh nekaj čisto novega. Tako neka žena ni imela nobenega pojma o poljedelstvu, ko sta morala oditi k vojakom njen mož in brat, ki sta dotlej oskrbovala gospodarstvo; hočeš-nočeš je morala sedaj žena prijeti za delo. Bila je razumna in ker ji dobre volje volje za delo ni manjkalo, je bila v malo dneh tako daleč, da je mogla pametno izvršiti vsako delo. S pomočjo 12letne hčerke obdeluje sedaj ta žena z lepim uspehom svoje polje. V mnogih francoskih vaseh razen pohablencev in starcev ni bilo videti nobenega moškega. Francoske žene smatrajo kmečko delo za svoj delež v narodni brambi ter izvršujejo svojo nalogo brez godrnjanja. Njihova delavnost je v velikem nasprotju z vmemarnostjo, ki jo kažejo angleške žene, ki povečini ne mislijo na to, da bi prevzele delo odsotnega soproga. Tudi gospodarska neodvisnost francoskih kmetic je veliko večja nego angleškega kmečkega prebivalstva. Vse se doma pridelava in porabi. V mnogih hišah kupujejo le sladkor in čaj, vse druge potrebščine se pokrivajo iz lastnega gospodarstva. Žito se daje v mlin, kruh se peče doma. Vino, sadje, sir in zelenjava se prideluje doma. Celotno skrbno pobirajo in porabljajo za krmo živini. Nauk, ki smo ga prinesle s Francoskega in ga hočemo označevati našemu ženstvu, je ta, da z dejstvom, da so moške v vojni, še ni vse storjeno, marveč da je na nas ženah, da zastavimo vse svoje moči in preprečimo, da bi življenje doma zaostalo, tako je sklenila svoja izvajanja mis Pott.

Najnovejša statistika pošt in brzojavov. Trgovsko ministstvo je te dni izdalo — vsled vojnih razmer, v katerih živimo — zakasnelo »Statistiko avstrijskih pošt in brzojavov za leto 1914«. Poštne, brzojavne in telefonske agende države so bile razno omejene, ki se dajo deloma predložiti s številkami. Tako je bilo leta 1914. odpravljenih 21.047.517 brzojavov (leta 1913. pa 23.342.840), število medmestnih govorov je padlo s 361.725 na 6.325.705. V vojne namene in potrebe je bilo napravljenih skoraj 7000 km telefonskih napeljav. Takoj v začetku splošne mobilizacije je moralo stopiti v vojaški stan 55 inženirjev, 12 mehanikov, 54 mojstrov in 144 predelavcev, s čimer je bilo osebje znatno zmanjšano. Leta 1914. je bilo v Avstriji 10.082 poštne uradov, od katerih jih je bilo 13 v tujini. Prodanih je bilo 1.558.352.765 poštne znamke v vrednosti 133.219.993 kron, poleg tega 30.330.021 raznih poštne vrednostnih tiskovin za 1.364.967 kron. Vplačanih je bilo 35.402.127, a izplačanih 36.18.661 poštne nakaznic. Število brzojavnih stanic je zraslo s 7282 na 7351. Daljave telefonskih prog je znašala leta 1913. 47.518.79 km, leta 1914. pa 47.667.92 km. Znatno razvoj je bil v telefonskem omrežju. L. 1913. je bilo 1424 lokalnih mrež s 157.933 stanicami za abonente, leta 1914. 1475 mrež s 167.747 stanicami. Število medmestnih napeljav je zrastle od 928 na 950. Brezžični brzojav je leta 1914. odpravil 6772 radiotelegramov.

Primorske novice.

Posvečenje olja v Črnicah. Knez nadšof gorški Fr. B. Sedej pride v petek, dne 14. t. m. v Črnicah, kjer bo ob 9. uri jutraj v tamošnji župni cerkvi ob asistenci okoliških duhovnikov posvetil olje. Kako vse drugače, kakor prejšnja leta, ko so se veličastni obredi velikega tedna vršili v gorški stolnici, nad katero sedaj grme italijanski topovi.

Odlikovanje tržaškega namestnika. Cesar je v priznanje posebnih zaslug za vojaško zdravstvo v vojni podelil brez pristojbin tržaškemu namestniku Alfredu baronu Fries-Skene in bivšemu ministru vitezu Bilinskemu častni znak Rdečega križa I. razreda z vojno dekoracijo.

Še ena žrtev 11. aprila. Vdova Podberšič, 40 let stara, je šla s hčerko sadit krompir za Tržaško cesto. — Svarili so jo, naj ne hodi, ker preveč granate zvižgajo. Šla je in ni se več vrnila. Pri delu je za delo granata in na mestu ubila, hčerko pa ranila. Tako nam poročajo iz Gorice.

Podpisovanje IV. vojnega posojila v Trstu. Doslej je podpisalo v Trstu 37 strank 365.900 K novega vojnega posojila.

Najstarejša palma v Gorici tudi zadeta. Pri usmiljenih bratih stoji priznana najvišja in najstarejša palma v Gorici. Tudi ona se je čutila s P. Franciskom varno pod zaščito Rdečega križa, ki dalekovidno plapolala nad hišo. — In tudi njo je isti predpoldan hotela uničiti smrt. — Tik ob njej je padla granata, skopala precejšnjo jamo

— odtrgala ji je polovico korenin in jo nagnila. Upajo, da se še opomore.

V imenu resnice. Iz Tolmina: Lepo vreme, ki traja že par dni sem, je dalo povod, da se je tudi pri nas pridno pričelo opravljati pomladna dela. Marsikomu, ki ni navajen življenja v fronti, bi se čudno zdelo, ko bi videl kmete in njih dobre žene, ki marljivo obdelujejo zemljišča v neposredni bližini bojne črte — tik boreče se armade. Misli bi si: »Jaz bi ne imel toliko poguma vstrajati na njih mestu.« — Toda drugačnih misli je naš kmet, ki ve ceniti važnost obdelanega polja, njemu so lepa cvetoča polja in njive največji zaklad. Neizmerna ljubezen do domače grude, do svoje hiše ga veže na domačijo z neznano silo... ločiti se od nje, to bi bilo zanj smrt... To je vzvišen slučaj ljubezni do domače zemlje, od katere je odvisna sreča njega samega, odvisen blagor naroda, kakor tudi blagor in obstoj države. Dasiravno ni študiran, vseeno se zaveda, kako velik pomen ima posejano in dobro obdelano polje. — Ne boji se nevarnosti, v kateri se nahaja, ko orje, trebi kamenje in opravlja druga dela. Med gromenjem topov in prasketanjem pušk vstraja pogumno ob svojem delu... njega misli pa se dvigajo goreče in prosoje k Bogu, da bi mu blagoslovil travnike in polja, da bi rodila obilen sad, ki je vir življenja in delovanja. — Težka je naloga, ki jo vrši naš kmet v sedanjem času, žrtvuje vse moči... in mogoče tudi življenje. Sveto nalogo, ki mu je naložena, hoče izvršiti, on hoče biti pomočnik, sodelavec našega skupnega cilja — k zmagi! V sled tega bi bila dolžnost v to poklicanih faktorjev, da bi se za naše kmečko ljudstvo nekoliko več interesirali ter mu pomagali, posebno v aprovizacijskem oziru. G. župni upravitelj Makuz je mnogokrat rešil naše ljudstvo preteče mu lakote, mnogo je revežev, ki so dobili v skrajni potrebi pri njem brezplačno zaslobo. Samaritanec! Vsa čast ti! Veliko pomanjkanje se opaža sedaj na sladkorju in kavi. Vpeljale so se tudi pri nas sladkorne nakaznice, ki se dobivajo pri županstvu tolminskem v Podmelcu. Izkaznice se razdeljujejo že sedaj, toda sladkorja ni še od nikoder, upamo pa, da ga dobimo v najkrajšem času. — V preteklem letu so ljudje naročali pri županstvu potrebna živila, med temi tudi sladkor. Po dolgem, dolgem času je naročeno blago dospelo, kojega razdelitev se je zaključila tem potom, da nekateri še do danes niso dobili ne sladkorja in ne vrnjenega denarja. Mnenje vseh je, da bi bila dolžnost g. upravitelja, da bi se za naprej plačano blago priskrbel ljudem živež, ali pa da bi jim on pripomogel k temu, da bi ljudje ne trpeli gmotne škode, da bi dobili denar vrnjen, s katerim bi jim bilo omogočeno, preskrbeti si potreben živež kje drugod.

Razpuščena italijanska društva. Namestništvo v Trstu je razpustilo društvi »Circolo popolare di coltura« in »Club famigliare Vittoria« v Miljah.

Laški begunci kot vlomilci. Pred 14 dnevi je bilo v Lipnici vlomljeno v vilo deželnosodnega svetnika Binnenthala. V eni minulih noči so vlomilci zopet prišli in pokradli obleke in perila v vrednosti 600 kron. Takoj naslednjo noč so vlomili v vilo stotnika Aichingerja, v nedeljo ponoči so zopet obiskali to vilo, pa so jih prepadli. Skoro istočasno je tolpa skušala vlomiti v trgovini Götz, pa so jih prijeli. Bili so laški begunci in begunke, ki so prihajali z večernim vlakom v Lipnico.

V vojaško službovanje zopet vpoklicana družabnika trvdke Čuha & Jesih, »Pod Trančo« vjudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da jima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Trdovratno se vzdržuje govorica, da je za nakup varnih in priporočljivih srečk z zajamčenimi dobitki (do 630.000 kron) sedaj že radi tega najugodnejši čas, ker dobi vsak naročnik v srečnem slučaju 4000 frankov popolnoma zastoj. — Opozorjamo na današnji oglas »Srečkovnega zastopstva« v Ljubljani.

Naročajte „Slovenca“.

Otroška posteljica

belo lakirana, z ročicami na koncih ter z moingastimi okraski, z dvema modrocema, se proda. Istotam se kupijo oltre in kitara. Ponudbe na A. F., — Opekarska cesta 17/1, — Ljubljana. 935

500 K

Vam plačam, ako Vaših kurjih odes, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi.

Cena lonček z jamstvenim pismom

K 1-50, 3 lončki K 4—, 6 lončkov K 5-50. Kemeny, Kaschau (Kassa) L, poštni predal 12.549 Ogrsko

Proda se hiša z veliko delavnico

in nekoliko urta. Naslov pove uprava
„Slovenca“ pod št. 934.

Kupujem in prodajam ali v komisijon vzamem
samo

starinske stvari

in tudi
staro zobovje.

ALBERT DERGANČ, brivec in starinar,
Francišanska ulica št. 10, Ljubljana.

Jurist

s sodno prakso išče mesta v ev. odvetniški
notarski pisarni. Ponudbe pod »Dr 13« na
upravnistvo.

V dobro službo se sprejme zanesljiva

kuharica,

katera zna samostojno kuhati. Plača po dogovoru.
Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod št. 927.

Kot učenec

v trgovino z mešanim blagom želi vstopiti
krepak 14 letni deček, poštenih staršev in z dobro
šolsko izobrazbo, ako mogoče v kraju, kjer bi lahko
obiskoval obrtno šolo. Prijazne ponudbe na naslov
Terezija Verbič, Ilirska Bistrica, Notranjsko.

Ponudbeni razpis

za mesec maj 1916.

100 q krompirja
800 kg fižola
500 kg ješprenja (ječmenčka)

Ponudbe z navedbo cen je poslati do
20. aprila na naslov

C. kr. demanijalna uprava
Biograd - Zaruvecchia
(Dalmacija)

KUPUJEM KOSTANJEV LES

v vagonih oddaja za takoj do avgu-
sta, dolgot 1—2 1/2 m. Obvezne po-
nudbe za 100 kg z navedbo postaje
doposlati tvrdki: Vinko Vabič, Za-
lec, Štajersko. 901

Stavbni polir

z večletno prakso na stavbi in v pisarni, absolvent
obrtne nad. šole za zidarje in stavbnega oddelka
na c. kr. drž. obrtni šoli, išče primerno službo.
Cenjene ponudbe pod „št. 922“ na upravo lista.

Iz proste roke se proda pod zelo ugodnimi pogoji

NOVA enonadstropna hiša

z dvema stavbenima parcelama. Hiša stoji na zelo
lepem kraju v Ljubljani. Poizve se pri županištvu
v Mostah. 890

Učenec

iz boljše hiše, s primerno šolsko izobrazbo, se
tako sprejme za modno trgovino. Ponudbe na
»Poštni predal 92, Ljubljana.«
862

A. & E. Skabernè

Specijalna trgovina pletenin, trikotaj in perila

- Ljubljana -
Mestni trg 10.

Velika
izbira
nogavic!

A. Mildner-jeva nasl.
P. Barborič
Ljubljana - Mestni trg 7.

priporoča bogato zalogo dun.
modelov nakinčanih i praznih
slamnikov
svetle, peres, itd.
V žalnih klobukih vedno ve-
lika izbira.

Najnižje cene.

Popravila hitro in ceno.

Šelenburgova ulica št. 1

zraven trgovine Šitar

specijalna trgovina

- bluze -

Antonija Šitar

SEMENA:

črne detelje, lucerne, krmske
pese, razna travna, jesenske
repe, korenja, buč, konopelj,
jarega lanu, čebulčka, žlahtnih grahov,
vseh vrst zelenjadi in cvetic

priporoča trgovina s semeni na debelo in na drobno

Sever & Urbanič, Ljubljana, Wolfova ulica 12

THE VERA American Shoe

za gospode in dame
iz Amerike.

Moderno
priležno
lično
ceno
trpežno

Edina prodaja:

čevljarica
F. Szantner
Ljubljana
Šelenburgova ulica 4

Made by
Rice & Hutchins
Boston, Mass. U.S.A.

Ako naročite

in to nemudoma storite.

1 srečko avstrijskega Rdečega križa
1 srečko ogrskega Rdečega križa
1 srečko budimpeštanske bazilike
1 dobitni list 3° zemlj. srečk iz l. 1880
1 dobitni list 4° ogr. hip. srečk iz l. 1884

Mesečni ob-
rok za vseh
pet srečk
ozir. dobitnih
listov samo
5 kron

12 žrebani vsako leto, glavni dobitki 630.000 kron

dobite igralno pravico do dobitkov
ene turške srečke v znesku do
4000 frankov popolnoma zastoni!

Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno:
Srečkovno zastopstvo 11, Ljubljana.

Izdala konzorcij »Slovenca«.

Pouk v vezenju brezplačen.

Cene stalne in solidne.

Za rodbinsko in obrtno rabo najboljši in
najpripravnejši

JOS. PETELINC-a

„Gritzner“ — šivalni stroji — „Afrana“

šivajo, vezejo, krpajo perilo in nogavice.

Edina tovarniška zaloga v Ljubljani, za vodo, levo, blizu franč. mostu, tretja hiša.

Kupcem z dežele se pri nabavi šivalnega stroja povrnejo stroški za vlak.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Jožef Gostinčar, državni poslanec.

Naslov za pisma:

Jos. Petelinc

Ljubljana
Sv. Petra nasip
št. 7.

10 letna garancija.